

Aplikace SWOT analýzy ve městě Žilina se zaměřením na hospodářsky rozvoj

Peter Baďo

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Peter BAĎO**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Aplikace SWOT analýzy ve městě Žilina
se zaměřením na hospodářský rozvoj**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte základné pojmy z oblasti Verejnej správy.

II. Praktická část

- Spracujte socioekonomickú analýzu súčasného stavu mesta Žilina a zistené dáta vyhodnoďte SWOT analýzou.
- Spracujte podrobnú analýzu hospodárskeho rozvoja mesta Žilina a zistené dáta vyhodnoďte SWOT analýzou.
- Definujte strategické ciele hospodárskeho rozvoja mesta Žilina.
- Navrhňte projekt zameraný na podporu hospodárskeho rozvoja mesta Žilina.

Záver

Rozsah práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

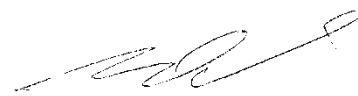
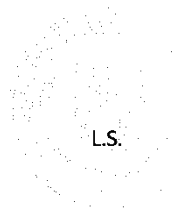
- [1] LENČO, Ján. Mesto Žilina a okolie. 1. vyd. Žilina: Knižné centrum Žilina, 2005. 132 s. ISBN 80-8064-224-9.
[2] WOKOUN, René et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
[3] WOKOUN, René et al. Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Macháček
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 6. dubna 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 21. května 2010

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíáde k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tématem mé bakalářské práce je Aplikace SWOT analýzy ve městě Žilina se zaměřením na hospodářský rozvoj. Práce je rozdělená do dvou základních částí a to teoretické a praktické. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy z veřejné správy. V praktické části je socioekonomická analýza města Žilina, dále pak hodnocení pomocí SWOT analýzy. Na závěr jsou stanoveny strategické cíle, priority a návrh projektu zaměřený na hospodářský rozvoj města.

Klíčová slova: SWOT analýza, regionální rozvoj, socioekonomická analýza, strategický cíl, priorita, opatření, návrh projektu, hospodářský rozvoj, trh práce

ABSTRACT

A topic of my bachelor thesis is Application of SWOT analysis in the city of Žilina focusing on economic development. My work consist of two separate parts – theoretical and practical. In theoretical part are specified main topics of public administration. Practical part describe current social-economic situation in the city of Žilina and city evaluation using SWOT analysis. At the very end of my work are specified strategic objectives, priority and proposal focused on the economic development of the city.

Keywords: SWOT analysis, regional development, social-economic analysis, strategic objective, priority, measure, proposal of project, economic development, labor market

Ďakujem pánovi Ing. Jiřímu Macháčkovi za vecné pripomienky a cenné rady pri spracovaní bakalárskej práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	12
1 ZÁKLADNÉ TEORETICKÉ POJMY	14
1.1 OBECNÉ VYMEDZENIE VEREJNEJ SPRÁVY	14
1.2 SPRÁVA	14
1.2.1 ŠTÁTNA SPRÁVA.....	14
1.2.2 VEREJNÁ SPRÁVA	14
1.3 SAMOSPRÁVA.....	15
1.4 REGIÓN.....	15
1.4.1 REGIONALISTIKA.....	15
1.4.2 REGIONÁLNA POLITIKA	15
1.5 MESTO	16
1.6 OBEC	16
1.6.1 SYMBOLY A PEČATE OBCE.....	17
1.6.2 ÚRADNÁ DOSKA	17
1.6.3 ZASTUPITELSTVO OBCE	18
1.7 OBYVATEĽSTVO	18
1.8 VEREJNÝ PODNIK	19
1.9 VEREJNÝ ÚSTAV	19
1.10 VEREJNÝ ZÁUJEM	19
1.11 ROZPOČET	20
1.11.1 ROZPOČTOVÝ PROCES	20
1.12 HOSPODÁRENIE OBCÍ.....	20
1.13 PROGRAM ROZVOJA ÚZEMNÉHO OBVODU KRAJA.....	21
1.14 SWOT ANALÝZA	21
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA	24
2.1 POLOHA A VONKAJŠIE VZŤAHY	24
3 PRÍRODNÉ ZDROJE	26
3.1 MINERÁLNE PRAMENE	26
3.2 GEOTERMÁLNE PRAMENE.....	26
4 OSÍDLENIE	28
4.1 SYMBOLY MESTA.....	28
5 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ	29
5.1 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBYVATEĽSTVE.....	29
5.2 PRIRODZENÝ POHYB OBYVATEĽSTVA	30
5.3 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV	38
5.4 BÝVANIE	39
5.4.1 DOMÁCNOSTI	39
5.5 SWOT ANALÝZA	42
6 KULTÚRA A PAMIATKY	43
6.1 KULTÚRA.....	43

6.1.1	BÁBKOVÉ DIVADLO ŽILINA	43
6.1.2	POVAŽSKÉ MÚZEUM V ŽILINE	43
6.1.3	ŠTÁTNY KOMORNÝ ORCHESTER	44
6.1.4	MESTSKÁ KRYTÁ PLAVÁREŇ	44
6.2	PAMIATKY	45
6.2.1	KOSTOL SVÄTEJ TROJICE.....	45
6.2.2	BUDATÍNSKY ZÁMOK	45
6.3	SWOT ANALÝZA	46
7	INFRAŠTRUKTÚRA.....	47
7.1	OBČIANSKA VYBAVENOSŤ.....	47
7.1.1	ŠKOLSTVO.....	47
7.1.2	ZDRAVOTNÍCTVO	49
7.1.3	SOCIÁLNA OBLASŤ A SLUŽBY	50
7.2	TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ	52
7.2.1	ZÁSOBOVANIE TEPLOM	52
7.2.2	ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM.....	53
7.2.3	ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU	53
7.3	SWOT ANALÝZA	54
8	DOPRAVA	55
8.1	SWOT ANALÝZA	56
9	CESTOVNÝ RUCH	57
9.1	CYKLOTURISTIKA	57
9.2	AGROTURISTIKA.....	57
9.3	KONGRESOVÁ TURISTIKA	57
9.4	KEMPING.....	58
9.4.1	KEMP SLNEČNÉ SKALY	58
9.4.2	KEMP NIŽNÉ KAMENCE.....	58
9.5	STRAVOVANIE.....	58
9.6	SWOT ANALÝZA	59
10	PRIEMYSEL A HOSPODÁRSTVO.....	60
10.1	PRIEMYSEL.....	60

10.1.1	VÝCHODNÉ PRIEMYSELNÉ PÁSMO	60
10.1.2	ZÁPADNÉ PRIEMYSELNÉ PÁSMO	60
10.1.3	SEVERNÉ PRIEMYSELNÉ PÁSMO	60
10.1.4	CHEMICKÝ PRIEMYSEL	60
10.1.5	DREVÁRSKY PRIEMYSEL.....	61
10.1.6	ELEKTROTECHNICKÝ PRIEMYSEL	61
10.1.7	ENERGETICKÝ PRIEMYSEL.....	61
10.1.8	PAPIERENSKÝ PRIEMYSEL.....	62
10.1.9	PLYNÁRENSKÝ PRIEMYSEL.....	62
10.1.10	POTRAVINÁRSKY PRIEMYSEL	62
10.1.11	SKLÁRSKY PRIEMYSEL	62
10.1.12	TEPLÁRENSKÝ PRIEMYSEL	63
10.1.13	TEXTILNÝ PRIEMYSEL	63
10.1.14	ZÁBAVNÝ PRIEMYSEL	63
10.1.15	AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL.....	63
10.2	HOSPODÁRSTVO	64
10.2.1	STAVEBNÉ SPOLOČNOSTI.....	64
10.2.2	FINANCIE A MARKETING.....	65
10.2.3	PROJEKTY A EXPERTÍZY	65
10.2.4	BYTOVÉ DRUŽSTVÁ A SPOLOČNOSTI	65
10.2.5	VYDAVATELSTVÁ A TLAČIARNE	66
10.2.6	INFORMAČNÉ SYSTÉMY	66
10.2.7	ZÁHRADNÁ ARCHITEKTÚRA	66
10.2.8	REALITNÉ SPOLOČNOSTI.....	66
10.3	SWOT ANALÝZA	67
11	TRH PRÁCE.....	68
11.1	STAV A VÝVOJ ZAMESTNANOSTI.....	68
11.2	SWOT ANALÝZA	71
12	FINANCOVANIE A MAJETOK MESTA	72
13	STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA MESTA	75
13.1	CIEĽ: PODPORA PODNIKANIA A ZAMESTNANOSTI.....	75
13.2	CIEĽ: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV	76
13.3	TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	77
13.4	CIEĽ: PODPORA CESTOVNÉHO RUCHU.....	78
13.5	CIEĽ: ZAHRANIČNÉ INVESTÍCIE	79
14	NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA	
	MESTA	80
	ZÁVER	87
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	88
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A ZKRATIEK	90
	ZOZNAM OBRÁZKOV	91
	ZOZNAM TABULIEK	92

ÚVOD

Ako tému svojej bakalárskej práce som si zvolil „Aplikace SWOT analýzy ve městě Žilina se zaměřením na hospodářsky rozvoj“. Hlavným dôvodom prečo som si zvolil túto tému je ten, že som sa v tomto meste narodil a strávil tu väčšinu svojho života. Už od strednej školy sa zaujímam o vývoj a aktivity mesta a mám k nemu blízky vzťah. Podklady pre svoju prácu som čerpal prevažne z webových stránok, z mestského a krajského úradu a z knižných publikácií.

Cieľom práce je spracovanie analýzy súčasného stavu mesta Žilina a zistené dáta vyhodnotiť SWOT analýzou. Na základe zistených dát stanoviť strategické ciele rozvoja mesta do blízkej budúcnosti.

V teoretickej časti sa venujem vysvetleniu základných pojmov z oblasti Verejnej správy, ktoré súvisia s mojou témou. Taktiež sa venujem vysvetleniu pojmu „Program rozvoja kraja/obce“ a pojmu „SWOT analýza“, ich charakteristikou a úlohou.

Praktická časť je už zameraná na stručnú analýzu súčasného stavu mesta. Na základe zistených dát formou SWOT analýz sa zameriam na určenie silných a slabých stránok mesta a príležitostí a hrozieb, ktoré vyplývajú z okolitých vplyvov. Tieto analýzy budú podkladom pre stanovenie strategických cieľov rozvoja, ku ktorým navrhнем jednotlivé priority. Posledným bodom praktickej časti bude návrh projektu zameraného na podporu hospodárskeho rozvoja mesta.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÉ TEORETICKÉ POJMY

1.1 Obecné vymedzenie verejnej správy

Verejná správa je ústredným pojmom správneho práva. Verejnou správou sa v spoločnosti zorganizovanej v štát rozumie správa vecí verejných, realizovaná ako prejav výkonnej moci v štáte. Pre túto výkonnú moc je charakteristické, že sa jedná predovšetkým o moc verejnú, ktorou vládne v prvej rade štát a ním poverené subjekty. [5]

1.2 Správa

Správa je historický pojem a dá sa odvodiť od slova „právo“. Správa vykonáva činnosti spojené s právom – v praxi sa jedná o spravovanie, staranie sa, obhospodarovanie, riadenie, udržovanie a organizovanie. Ak preložíme latinský pojem „správa“, doslova, dostaneme administratívne prisluhovanie. Správa je cieľavedomá spoločenská činnosť smerujúca k naplneniu a dosiahnutiu cieľa, ktorý má charakter verejný alebo súkromný. Obsah a charakter správy určuje správne právne odvetvie. Rozsah a pôsobenie správy určuje správny poriadok. [2]

1.2.1 Štátna správa

Ide o označenie pre tú časť verejnej správy, ktorej výkon buď zaisťuje štát svojimi orgánmi, ktoré pre tento účel zriadil alebo ktoré vykonávajú jeho menom subjekty, na ktoré výkon štátnej správy preniesol. Štátna správa je označovaná ako správa priama, pretože je súčasťou výkonnej moci prislúchajúcej štátu. To platí tam, kde ju vykonávajú ako orgány štátu, tak aj iné subjekty respektíve vykonávatelia, pretože aj pre nich platí to, čo pre štátne orgány. [4]

1.2.2 Verejná správa

Je správou verejných záležitostí, ktorá je uskutočňovaná vo verejnom záujme ako prejav výkonnej moci. Vzhľadom k tomu, že ide o organizovanú činnosť, musí byť zverená určitému subjektu, ktorý zaručuje, že bude vykonávaná. Týmto subjektom je v prvej rade štát a ďalej iné subjekty, ktoré k tomu boli štátom a zákonom zmocnené. Od subjektu je potrebné odlišovať takzvaných jednatel'ov, teda toho, kto konkrétnu činnosť priamo vykonáva. Verejná správa je tvorená dvoma subsystémami a to štátnou správou a samosprávou.

Vymedzovanie býva z hľadiska obsahového, teda s ohľadom na činnosti, ktoré vykonáva a organizačného, ktoré určuje akými orgánmi či úradmi bude vykonávaná. Vzhľadom k tomu, že pozitívna definícia verejnej správy nie je možná, bývajú obyčajne formulované takzvané negatívne definície: správa je nimi vymedzená ako okruh činností, ktoré nie sú zákonodarstvom, súdnictvom ani vládou, a ktoré sú vykonávané orgánmi, ktoré nie sú orgánmi moc zákonodarnej, súdnej ani vládnej. Na rozdiel od správy súkromnej platí, že orgány verejnej správy môžu svoju činnosť vykonávať len na základe zákonov. [4]

1.3 Samospráva

Pojem samospráva je zlučiteľný len s demokratickým zriadením, predstavuje decentralizovanú moc, má všeobecnú spoločenskú podporu. Samospráva ma svojich volených predstaviteľov, právnu subjektivitu, hospodári so svojím majetkom podľa schváleného rozpočtu. Samospráva spravuje svoje vlastné záležitosti ale aj záležitosti verejného záujmu. [2]

1.4 Región

Termín región, prípadne rajón, sa používa už dlhú dobu. V rôznych regionálnych prácach sa používa v rôznom zmysle. Región, ale môžeme chápať ako komplex vznikajúci regionálnou diferenciaciou krajinnej sféry. Analýza a hodnotenie regiónov je tradičným a súčasne vysoko modernou úlohou regionalistiky. [4]

1.4.1 Regionalistika

Používa sa ako synonymum regionálnej vedy a je chápaná ako rámcový a celkový obor, zaoberajúci sa štúdiom priestorových javov, procesov a vzťahov. [4]

1.4.2 Regionálna politika

Veľmi obecné môžeme chápať regionálnu politiku ako súbor cieľov, opatrení a nástrojov, ktoré vedú k znižovaniu príliš veľkých rozdielov v socioekonomickej úrovni jednotlivých regiónov. Regionálna politika sa teda pokúša napraviť určité priestorové dôsledky tržnej ekonomiky. A to dosiahnutím dvoch vzájomne závislých cieľov: ekonomického rastu a zlepšenie sociálneho rozdelenia. Regionálna politika potom predstavuje všetky verejné intervencie, ktoré vedú k zlepšeniu geografického rozdelenia ekonomických činností. Od

regionálnej politike je nutné rozlíšiť územné plánovanie, ktoré sa zaoberá materiálnym riešením územia. Definovanie regionálnej politiky vo väčšine európskych krajín vychádza z podpory rozvoja problémových regiónov, vrátane snahy zredukovať medziregionálne rozdiely. Vychádza sa z toho, že reštrukturalizácia zaťažuje regionálny rozvoj tak závažne, že regióny nie sú schopné zvládnuť potrebné štrukturálne zmeny vlastnými silami. Z pohľadu národného hospodárstva má potom väčší zmysel poskytovať regiónom, ktoré sú výrazne zaťažené štrukturálnymi zmenami, regionálnu pomoc pre túto reštrukturalizáciu a pre podporu konkurencieschopných aktivít. Súbežne s týmto pojatím cieleného znižovania regionálnych disparít je sledovaný cieľ celoštátnej výkonnosti vo všetkých regiónoch vrátane efektívnejších alokácií regionálnych zdrojov tak, aby sa maximalizovala efektívnosť celého národného hospodárstva. Regionálnu politiku je možné výstižne charakterizovať ako určitú koncepčnú a cieľavedomú činnosť verejnej autority, usilujúcu sa o elimináciu negatívnych dopadov teritoriálne nerovnomerného ekonomického rozvoja a prebiehajúcich štrukturálnych zmien.[4]

1.5 Mesto

V zmysle právnom, podľa zákona o obciach sú mestami obce, ktoré boli mestami k dňu nabytia účinnosťou tohto zákona, tj. k dňu volieb do zastupiteľstva krajov (12.11. 2000). Obec môže nabyť statusu mesta, ak tak stanoví predseda Poslaneckej snemovne, po vyjadrení vlády. Podmienkou je, že obec musí mať aspoň 3000 obyvateľov. [4]

V zmysle regionalistickom sú historicky mladšie ako vidiecke sídla, ale dynamickejšou zložkou štruktúry osídlenia. Sú to koncentračné priestory obyvateľstva a nepoľnohospodárskych aktivít. Mestá sú sídla nepoľnohospodárskeho charakteru s určitými špecifickými znakmi, ktoré sa líšia od vidieckych sídel, predovšetkým svojimi funkciami. [4]

1.6 Obec

Je základným územne samosprávnym celkom, územným spoločenstvom občanov, ktoré ma právo na samosprávu (čl. 99 a 100 Ústavy). Uvedené ústavné charakteristiky vymedzujú obec tromi základnými znakmi: územie, občania a samospráva. Obec vlastní svoj majetok, s ktorým samostatne hospodári a má vlastný rozpočet. Je verejnoprávnou korporáciou,

tj. právnickou osobou veřejného práva. V právních vztáhosch veřejného aj súkromného práva vystupuje svojím menom a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vztáhov. Obec je nositeľom verejných úloh. Stará sa o všestranný rozvoj svojho územia a potreby svojich občanov, pri plnení svojich úloh chráni tiež verejný záujem vyjadrený v zákonoch a iných právnych predpisoch. K plneniu svojich úloh môže zakladať a zriaďovať právnické osoby a organizačné zložky obce ako zariadenia bez právnej subjektivity, ak zákon nestanoví inak. Obec ako územne samosprávny celok je relatívne nezávislá na štáte. Štát zasahuje do činností obce len ak to vyžaduje ochrana zákona a to spôsobom stanoveným zákonom. [4]

1.6.1 Symboly a pečate obce

Obce, mestské obvody a mestské časti a nimi zriadené alebo založené organizačné zložky a právnické osoby môžu používať znak a vlajku obce. Iné subjekty potrebujú k používaniu znaku súhlas obce. Ak nemá obec znak a vlajku, môže im byť na návrh udelené Predsedom Poslaneckej snemovne. Obce môžu tiež navrhnúť ich zmenu. K označeniu budovy, kde je sídlo orgánov obce, môže obec vedľa veľkého štátneho znaku používať aj svoju vlajku a znak. Obce, mestské obvody a časti môžu používať pečat' obce so znakom obce. [4]

1.6.2 Úradná doska

Jedná sa o miesto, ktoré je určené k tomu aby na ňom boli vyvešované právne predpisy obcí a krajov a nariadenia okresných úradov. Vyvešanie právnych predpisov obcí a krajov a okresných úradov na úradnej doske je formou ich vyhlásenia a podmienkou ich platnosti. Na úradnej doske sa tiež doručujú písomnosti v správnom riadení ak to zákon nevyklučuje. Môžu tu byť publikované aj oznámenia či iné informácie príslušného správneho úradu. Úradné dosky obcí, krajov a okresných úradov musia byť verejne prístupné. V obci zriaďuje úradnú dosku obecný úrad, spravidla na mieste kde má svoje sídlo. Čo sa krajov týka, zriaďuje úradnú dosku krajský úrad vo svojom sídle, respektíve na budove, v ktorej má svoje pracoviská. Úradná doska okresného úradu sa spravidla umiestňuje na budove, v ktorej ma svoje sídlo. Úradné dosky zriaďujú aj iné správne orgány, predovšetkým správne úrady. Úradné dosky musia mať tiež vysoké školy, ktoré na nich publikujú svoje štatutárne predpisy a iné akty. Podrobnosti o vyvešovaní na úradnej doske stanovujú interné organizačné smernice príslušného orgánu. [4]

1.6.3 Zastupitel'stvo obce

Sa skladá z členov zastupitel'stva, ktorí sú volení na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním. Počet členov zastupitel'stva obce určí stávajúce zastupitel'stvo v rámci možností stanovených zákonom o obciach pre jednotlivé veľkostné kategórie obcí. Zastupitel'stvo obce rozhoduje vo veciach patriacich do samostatnej pôsobnosti obce. Vo veciach patriacich do prenesenej pôsobnosti rozhoduje len ak tak stanoví zákon. Zastupitel'stvo obce si môže vyhradiť ďalšie právomoci v samostatnej pôsobnosti obce mimo právomoci vyhradené rade obce. Zastupitel'stvo obce sa schádza podľa potreby, pričom zákon stanovuje minimálnu periodiku jedenkrát za 3 mesiace v obciach, kde sa volí rada obce a u ostatných jedenkrát za 2 mesiace. Zasadanie zastupitel'stva je verejné. K platnosti uznesenia, rozhodnutia alebo voľby sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov zastupitel'stva. V mestách a v štatutárnych obvodoch pôsobia zastupitel'stva mesta, v mestskom obvode územne členeného štatutárneho mesta pôsobí zastupitel'stvo mestského obvodu, v mestskej časti zastupitel'stvo mestskej časti a v hlavnom meste Prahe to je zastupitel'stvo hlavného mesta Prahy a zastupitel'stva mestských častí. [4]

1.7 Obyvatel'stvo

Obyvatel'stvo chápeme ako spoločenský útvar s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi vlastnosťami. Obyvatel'stvo má svoje časopriestorové ohraničenie. Mimo počtu obyvateľstva je jeho základnou charakteristikou zloženie. Zloženie obyvateľstva vychádza z informácií o populácií k určitému dátumu. Podľa znakov, ktoré u obyvateľstva sledujeme, môžeme hovoriť o zložení podľa biologických, ekonomických či kultúrnych znakov. Podľa biologických znakov považujeme za významné rozdelenie podľa pohlavia, veku a naň nadväzujúci rodinný stav. Z ekonomického hľadiska sledujeme sociálne zloženie obyvateľov, ekonomickú aktivitu, zamestnanie a kvalifikácia pracovníkov. Z kultúrnych znakov je najdôležitejšie vzdelanie obyvateľstva, jazyk, náboženská príslušnosť či zdravotný stav. Obyvatel'stvo ako spoločenský útvar sa vyznačuje dynamikou, ktorá charakterizuje jednotlivé typy pohybu – prirodzený pohyb, mechanický a právne – sociálny pohyb. Prirodzený pohyb vzniká, tým že sa obyvatelia rodia a umierajú. Prirodzenou obmenou ich na určitom území pribúda alebo ubúda. Mechanickým pohybom rozumieme zmeny bydliska alebo inak kvalifikovaný pohyb na území. Mechanickým pohybom sa taktiež rozumie dochádzanie za prácou. Najčastejší mechanický pohyb je migrácia. Právne – sociálny pohyb vzniká zmenami sociálnych a právnych charakteristík. [4]

1.8 Verejný podnik

V obecnom zmysle ide o taký podnik, ktorého činnosť je spojená s verejným záujmom. Nemusí však ísť o podnik v tom zmysle ako je chápaný v oblasti obchodného práva, teda o súbor osobných a hmotných zložiek slúžiacich k podnikaniu. Môže ísť o akúkoľvek hospodársku činnosť štátu či iných subjektov verejnej správy, ale taktiež o činnosť súkromného podnikateľa, ktorý vykonáva verejnú správu, napríklad vydáva technické normy, alebo podnik, ktorý vykonáva verejnú správu na základe verejnoprávnej zmluvy či koncesie. V širšom slova zmysle býva ako verejný podnik označovaná každá činnosť, ktorá je vykonávaná vo verejnom záujme a to obyčajne na dobu určitú. [4]

1.9 Verejný ústav

Ide o súhrn vecných a osobných prostriedkov, ktoré subjekt verejnej správy využíva k zaisteniu určitej úlohy (štátna škola, verejná galéria). Verejný ústav je samostatnou organizačnou zložkou bez členskej základne, ktorá zaistuje subjektom stojacím mimo nej užívanie vecí či hodnôt. Ten, kto ich používa, musí rešpektovať určité pravidlá, ktoré ústav určí, poprípade za používanie zaplatiť poplatok. Oproti verejnému podniku má verejný ústav trvalý charakter. [4]

1.10 Verejný záujem

Jedná sa o taký záujem, ktorý je už pojmovovo spojený so zaistovaním potrieb či hodnôt širšieho celku a býva v právnych predpisoch obvykle nadriadený záujmom jednotlivcom, respektíve súkromným záujmom. Obsahom verejného záujmu sú také hodnoty akými sú verejný pokoj, verejný poriadok, hygienické požiadavky, ale taktiež plynulosť verejnej dopravy, zaistenie verejných služieb, ochrana životného prostredia apod. Kedy je potrebné určitý záujem chrániť, je vecou právne politickou a závisí na úvahe zákonodarca, súdov a správnych orgánov. Vyžaduje sa však aby prípadné obmedzenia boli podporené rozumným základom. V niektorých prípadoch je priamo zákonom obsah verejného záujmu vymedzený, keď je stanovené za akých konkrétnych podmienok je možné vydať určité rozhodnutie. Popri vzťahu verejného a súkromného záujmu, rieši právna úprava taktiež prípad

konkurencie dvoch verejných záujmov a stanoví, za akých podmienok ma byť daná prednosť jednému či druhému záujmu. [4]

1.11 Rozpočet

Rozpočet územne samosprávneho celku je plánom, ktorým sa riadi financovanie jeho činnosti. Obsahom rozpočtu sú jeho príjmy a výdaje a ostatné peňažité operácie vrátane tvorby a použitia peňažitých fondov, ak nie je stanovené, že prebiehajú mimo rozpočet. Rozpočet sa vypracováva v nadväznosti na rozpočtový výhľad, ktorý je pomocným nástrojom územne samosprávneho celku. Štátny rozpočet určuje svoje vzťahy k rozpočtom krajov alebo k jednotlivým obciam, rozpočet kraja určuje svoje vzťahy k rozpočtom obciam v kraji. Rozpočet sa z pravidla zostavuje ako vyrovnaný, ale môže byť schválený ako prebytkový alebo schodkový. Návrh rozpočtu musí byť vhodným spôsobom zverejnený najmenej po dobu 15 dní pred jeho prejednaním v zastupiteľstve kraja či obce. [4]

1.11.1 Rozpočtový proces

Je činnosť volených aj výkonných orgánov mesta, ktorá sa vzťahuje k zostavovaniu rozpočtu, k jeho schvaľovaniu, realizácii a kontrole plnenia. Celý rozpočtový proces môžeme rozdeliť do niekoľkých fáz. Prvou fázou rozpočtového procesu je vypracovanie návrhu rozpočtu. Návrh sa pred prejednávaním v mestskom zastupiteľstve zverejňuje. Po schválení návrhu rozpočtu sa spraví jeho rozpis. Týmto spôsobom sa stanoví jednotlivým útvarom, orgánom a organizáciám záväzná finančná ukazovateľ pre ich činnosť. Vlastné rozpočtové hospodárenie je potom skutočné nakladanie so zdrojmi a výdajmi. Odchýlky skutočného plnenia od plánovaného návrhu sa riešia rozpočtovými opatreniami. Rozpočtovým opatrením sa rozumejú zmeny v už schválenom rozpočte. K zaisteniu riadneho plnenia rozpočtu je potrebná vnútorná i vonkajšia kontrola. Záverečný účet obsahuje údaje o skutočnom vývoji plnenia rozpočtu mesta za uplynulé obdobie. Jeho súčasťou je vyúčtovanie finančných vzťahov mesta k ostatným subjektom. Záverečný účet musí byť taktiež zverejnený. [4]

1.12 Hospodárenie obcí

Obce sú povinné chrániť svoj majetok pred zničením, poškodením, zneužitím, a pred neoprávnenými zásahmi, starať sa o jeho zachovanie a rozvoj. Majetok obce musí byť využí-

vaný účelne a hospodárne, v súlade s jeho záujmami a úlohami vyplývajúcimi zo zákonom vymedzenej pôsobnosti. Obec musí vopred oznámiť svoj zámer predať, zmeniť alebo darovať nehnuteľný majetok. V prípadoch stanovených zákonom si štát môže vyhradiť určenie podmienok pre hospodárenie a nakladanie s týmto majetkom. Obec je povinná dať preskúmať hospodárenie za minulý kalendárny rok príslušným okresným orgánom či audítorom. [4]

1.13 Program rozvoja územného obvodu kraja

Podľa zákona č. 248/2000 Sb., o podpore regionálneho rozvoja, ide o základný programový dokument pre formuláciu a realizáciu regionálnej politiky uplatňovanej krajom. Obsahuje hlavne analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja územia obvodu kraja, charakteristiku slabých a silných stránok jeho jednotlivých častí a hlavne smery rozvoja. Ďalej vymedzenie regiónov, ktorých rozvoj je treba podporovať s ohľadom na vyvážený rozvoj kraja, spolu s uvedením oblastí, na ktoré ma byť podpora zameraná, vrátane návrhových opatrení. Zahrňuje taktiež úlohy a priority v rozmiestení a rozvoji občianskej vybavenosti, infraštruktúry, životného prostredia, sociálnej politiky, vzdelávania a ďalších odvetví v jeho samostatnej pôsobnosti. [4]

1.14 SWOT analýza

Patrí k základným etapám strategického plánovania. Základným kameňom tejto metódy je odhalenie a porovnanie silných a slabých stránok skúmaného objektu a možnosti hrozieb a príležitostí pôsobiacich zvonku. Jedná sa o prijatie silných stránok a zároveň odstránenie stránok slabých. Týmto sa do budúcnosti zvýši možnosť vhodných možností a obmedzí sa dopad ohrození.

Ide o zložitý proces so systematickým prístupom pri identifikácii a analýze vnútorných a vonkajších faktorov. Zaradzovanie jednotlivých faktorov do SWOT analýzy vyžaduje určitú mieru zodpovednosti výberu, pretože ovplyvňuje ďalší vývoj.

Ďalším samostatným krokom tejto metódy je kombinácia interných a externých faktorov. Výsledkom takejto kombinácie je „sústava rovníc“, ktoré súčasne predstavujú jednoduchú typológiu prevládajúcich zložiek SWOT analýzy:

- Silná stránka + možnost = expanzia
- Silná stránka + hrozba = aktívna obrana
- Slabá stránka + možnost = adaptácia
- Slabá stránka + hrozba = ústup (pasívna obrana) [11]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA

2.1 Poloha a vonkajšie vzťahy

Žilina je centrom severozápadného Slovenska, je jedným z najväčších miest Slovenskej republiky. Je sídlom orgánov Žilinského samosprávneho kraja, jedného z ôsmich krajov Slovenskej republiky s rozlohou 6788 km² a s počtom obyvateľov 697 502 (k 31.12. 2009). Žilinský kraj zahŕňa historické oblasti Považie, Kysuce, Liptov, Orava a Turiec. Okres Žilina ma rozlohu 815 km² a počet obyvateľov 158 433 (k 31.12. 2009). Počet obyvateľov mesta Žilina je 84 971 (k 31.12. 2009). [19]

Zemepisná poloha mesta je 49,15° severnej šírky a 18,45° východnej dĺžky. Vzdialenosť od Bratislavy, hlavného mesta Slovenskej republiky, je 202 km. Žilina je najväčším mestom ležiacim na rieke Váh. Rozloha mesta je 80,03 km². [19]

Poloha : Mesto Žilina leží v údolí rieky Váh v Žilinskej kotline, na sútoku Váhu s riekami Kysuca a Rajčianka. Výplň kotliny tvoria treťohorné sedimenty – zlepenec s vložkami mäkkých pieskovcov karpatského paleogénu. Pozdĺž Váhu a Rajčianky sa tiahnu pomerne široké poriečne nivy, doprevádzané po stranách pleistocénnymi štrkovými terasami. Žilinská kotlina sa nachádza medzi pohoriami Malá Fatra, Strážovské vrchy, Súľovské vrchy, Javorníky a Kysucká vrchovina. [19]

Nadmorská výška je 333 m.n.m. na Námestí Andreja Hlinku a 345 m.n.m. na Mariánskom námestí. [19]

Počasie: Priemerná teplota vzduchu v júli dosahuje + 18 °C a v januári -4 °C. Ročný priemer zrážok je 650 až 700 mm, najviac v júni a v prvej polovici júla. Snehová pokrývka je 60 až 80 dní v roku. [19]

Keďže je Žilina centrom Žilinského kraja má pomerne silné väzby s okolitými obcami. Ľudia dochádzajú do Žiliny za prácou, službami, vzdelaním, kultúrou a zábavou. V meste sídli Žilinská univerzita so zameraním na dopravné činnosti, Považské múzeum s jedinečnou drotárskou expozíciou, Považská galéria umenia a pôsobí tu Štátny komorný orchester. V posledných rokoch sa mesto búrlivo rozvíja. Priamo v meste bolo vybudované Vodné dielo Žilina, ktoré je veľkým prínosom pre energetiku, protipovodňovú ochranu a rekreáciu. V meste sa v súčasnosti rieši dopravná situácia s výstavbou nových komunikácií. V blízkej budúcnosti bude pri Žiline križovatka významných európskych diaľničných ťahov.

3 PRÍRODNÉ ZDROJE

3.1 Minerálne pramene

Minerálne vody sú prírodné vody, ktoré sa od ostatných odlišujú teplotou, chemickým zložením, obsahom voľných plynov, rádioaktivitou a najčastejšie biochemickým pôsobením na organizmus človeka.

Sú definované ako vody, ktoré vyvierajú z prírodných alebo zachytených prameňov, ktoré pri prameni obsahujú v jednom litre vody viac ako 1 g rozpustných tuhých látok, 1g rozpustného kysličníka uhličitého alebo nad 1 mg sulfánu. [12]

Na území Žilinského kraja sa tieto vody vyskytujú pomerne často a to hlavne v kotlinách. Môžeme ich nájsť v Rajeckých Tepliciach, Rajeckej Lesnej, Rajci alebo v Pekline.

Samostatnú skupinu medzi minerálnymi vodami tvoria prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd. Na ochranu takéhoto typu vôd sú stanovené ochranné pásma, v ktorých je buď zakázaná, alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla tieto zdroje nepriaznivo ovplyvniť či znehodnotiť. [12]

V Žilinskom kraji môžeme hovoriť o prírodných liečivých zdrojoch, ktoré sú celoštátneho významu. Sem patria Lúčky, Rajecké Teplice, Trenčianske Teplice a Korytnica. Ďalej sem zaraďujeme miesta, kde sa plnia prírodné stolové vody a sem patrí Budiš, Fatra, Kláštor pod Znievom a Korytnica. [12]

Ostatné pramene, ktoré sa nachádzajú v Žilinskom samosprávnom kraji sa využívajú iba miestne a v mnohých prípadoch sú zachytávané nesprávnym a nevyhovujúcim spôsobom. [12]

3.2 Geotermálne pramene

Geotermálne pramene sú prírodnými vodami. Sú zohriate zemským teplom a to tak, že ich teplota po výstupe na zemský povrch je vždy vyššia ako je priemerná ročná teplota vzduchu na danom území či v danej lokalite. [12]

V Žilinskom kraji sa nachádzajú štyri vymedzené oblasti, v ktorých sa nachádzajú geotermálne pramene. Medzi tieto oblasti patrí Turčianska kotlina, Žilinská kotlina, Skorušina a Liptovská kotlina. [12]

Medzi hlavné zdroje geotermálnych vôd v Žilinskom kraji patria Rajec, Turčianske Teplice, Bešeňová, Liptovská Štiavnica, Liptovský Ján, Oravice a ešte mnohé ďalšie. [12]

Významné možnosti využitia týchto geotermálnych zdrojov sa predpokladajú na kúpeľnú liečbu a následne pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie. [12]

4 OSÍDLENIE

Jeden z významných slovenských básnikov nazval Žilinu perlou na Váhu. Niet hádam výstižnejšej charakteristiky. Je to mesto s jedinečnou históriou i množstvom unikátnych historicko – umeleckých pamätihodností, mesto neopakovateľnej urbanistickej architektiky, ktoré už v stredoveku nazývali právom uhorským Norimbergom. [3]

4.1 Symboly mesta

Erb Žiliny patrí k najstarším erbom nielen na Slovensku. Znak v tvare ranogotického štítu bol prvý raz použitý na listine z 8. marca 1379. Dvojkriž je byzantského pôvodu, vychádza z kresťanskej, cyrilo-metodskej tradície. Dvojkriž a hviezdičky sú zlaté (žlté) a podklad je olivovozelený. Zástava a vlajka mesta Žiliny pozostáva z dvoch rovnako širokých pásov, horný ma zlatú farbu a dolný olivovozelenú. V hornej časti je umiestený erb mesta. Pečať Žiliny okrúhleho tvaru vyplňuje mestský erb a po obvodu je kruhopis s textom SIGILLUM, CIVIUM.DE.ZILINA. Farby mesta sú zlatá a olivovozelená. [17]

Obr. 1 Erb mesta Žilina [17]

Obr. 2 Pečať mesta Žilina [17]

5 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

5.1 Základné informácie o obyvateľstve

Žilina patrí s počtom obyvateľov 84 971 (k 31.12. 2009) k jedným z najväčších miest Slovenskej republiky. V meste žije 54% obyvateľov z celého okresu Žilina a ich priemerný vek je 38,4 rokov. Z trvale bývajúceho obyvateľstva je 48% mužov a 52% žien. Mesto Žilina sa člení na 19 mestských častí s názvami: Staré mesto, Hliny, Hájik, Solinky, Vlčince, Rosinky, Trnové, Mojšová Lúčka, Bytčica, Závodie, Bánová, Žilinská Lehota, Strážov, Budatín, Považský Chlmec, Brodno, Vranie, Zádubnie a Zástranie.

Územie	Počet obyvateľov			Podiel mesta v %
	Celkom	Muži	Ženy	
Slovenská republika	5 424 925	2 631 236	2 793 689	1,56
Žilinský kraj	697 502	342 042	355 460	12,18
Okres Žilina	158 433	77 064	81 369	53,6
Mesto Žilina	84 971	40 882	44 089	100

Tab. 1 Postavenie mesta Žilina v rámci SR, kraja a okresu v počte obyvateľov[26]

Z tabuľky môžeme vidieť, že v meste Žilina, žije 12% obyvateľov Žilinského kraja. Mesto Žilina je najväčším mestom v kraji. Túto pozíciu si mesto zabezpečilo už na začiatku 13. storočia, keď sa stalo slobodným kráľovským mestom. V Žiline sa začali rozširovať priemyselné odvetvia a ľudia z okolia sa začali sťahovať do mesta.

5.2 Prirodzený pohyb obyvateľstva

Údaje		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Uzavreté manželstvá	absolútne	355	439	482	443	464	470	490
Rozvedené manželstvá	absolútne	212	226	226	214	256	236	277
Živo narodení	absolútne	702	701	801	793	777	856	856
Potraty	absolútne	389	373	328	333	356	340	337
Ukončené tehotenstvá	absolútne	1092	1077	1130	1127	1136	1199	1194
Zomretí	absolútne	665	708	692	738	734	781	772
Prirodzený prírastok (úbytok)	absolútne	37	-7	109	55	44	75	84
Priťahovaní	absolútne	876	836	745	1036	999	847	959
Vystťahovaní	absolútne	950	898	864	934	990	1029	1086
Prírastok sťahovaním	absolútne	-74	-62	-119	102	9	-182	-127
Celkový prírastok	absolútne	-37	-69	-10	157	52	-107	-43

Tab. 2 Pohyb obyvateľstva v meste Žilina[26]

V meste Žilina od roku 2002 rastie počet manželstiev, čo je priaznivý jav. Síce rastie aj počet rozvodov, ale nie tak rýchlo ako manželstvá. Je nepriaznivé, že takmer každé druhé manželstvo končí rozvodom.

Za rok 2008 na 2,5 narodeného dieťaťa pripadá 1 potrat. Počet potratov v pomere k živo narodeným deťom je vysoký. Napriek tomu je prirodzený prírastok kladný a kolíše okolo hranice 80 obyvateľov za rok.

Opačný pomer je pri prisťahovaných a vystťahovaných obyvateľoch. Pretože počet prisťahovaných obyvateľov mesta každým rokom pomaly klesá a počet vystťahovaných postupne rastie. To môže byť spôsobené sťahovaním ľudí na dediny a do prímestských častí, kde si stavajú rodinné domy. S prihliadnutím na migráciu, celkový prírastok za obdobie 2002 až 2008 kolíše v rozpätí hodnôt -100 až 150 obyvateľov za rok, ale prevažujú záporné hodnoty.

Posledné údaje za rok 2009 budú zverejnené štatistickým úradom až ku koncu kalendárneho roka 2010 (preto nemohli byť v tejto práci použité).

Vek	Muži					
	Spolu	Slobodní	Ženatí	Rozvedení	Ovdovení	Nezistení
0 - 2	1 109	1 109	0	0	0	0
3 - 4	791	791	0	0	0	0
5	451	451	0	0	0	0
6 - 9	1 979	1 979	0	0	0	0
10 - 14	3 294	3 294	0	0	0	0
15	754	754	0	0	0	0
16 - 17	1 522	1 506	0	0	0	16
18 - 19	1 495	1 475	8	0	1	11
20 - 24	3 866	3 490	349	7	2	18
25 - 29	3 302	1 774	1 441	61	2	24
30 - 34	2 558	656	1 744	129	4	25
35 - 39	3 018	430	2 363	198	6	21

40 - 44	3 369	324	2 752	253	16	24
45 - 49	3 461	231	2 851	303	47	29
50 - 54	2 811	147	2 364	247	42	11
55 - 59	1 847	84	1 538	151	53	21
60 - 64	1 394	66	1 137	103	74	14
65 - 69	1 166	40	951	68	99	8
70 - 74	1 021	25	834	27	121	14
75 - 79	781	22	555	31	168	5
80 - 84	305	6	195	8	94	2
85+	181	6	82	4	87	2
Nezistený vek	493	228	197	16	11	41

Tab. 3 Bývající obyvatelstvo podle pohlaví, věku a rodinného stavu [26]

Vek	Ženy					
	Spolu	Slobodné	Vydaté	Rozvedené	Ovdovené	Nezistené
0 - 2	1 083	1 083	0	0	0	0
3 - 4	704	704	0	0	0	0
5	414	414	0	0	0	0
6 - 9	1 915	1 915	0	0	0	0
10 - 14	3 191	3 191	0	0	0	0
15	753	753	0	0	0	0
16 - 17	1 394	1 373	3	0	0	18
18 - 19	1 368	1 328	31	0	0	9
20 - 24	3 724	2 910	774	21	3	16
25 - 29	3 181	1 156	1 858	138	7	22
30 - 34	2 823	432	2 130	227	18	16
35 - 39	3 311	318	2 594	342	36	21

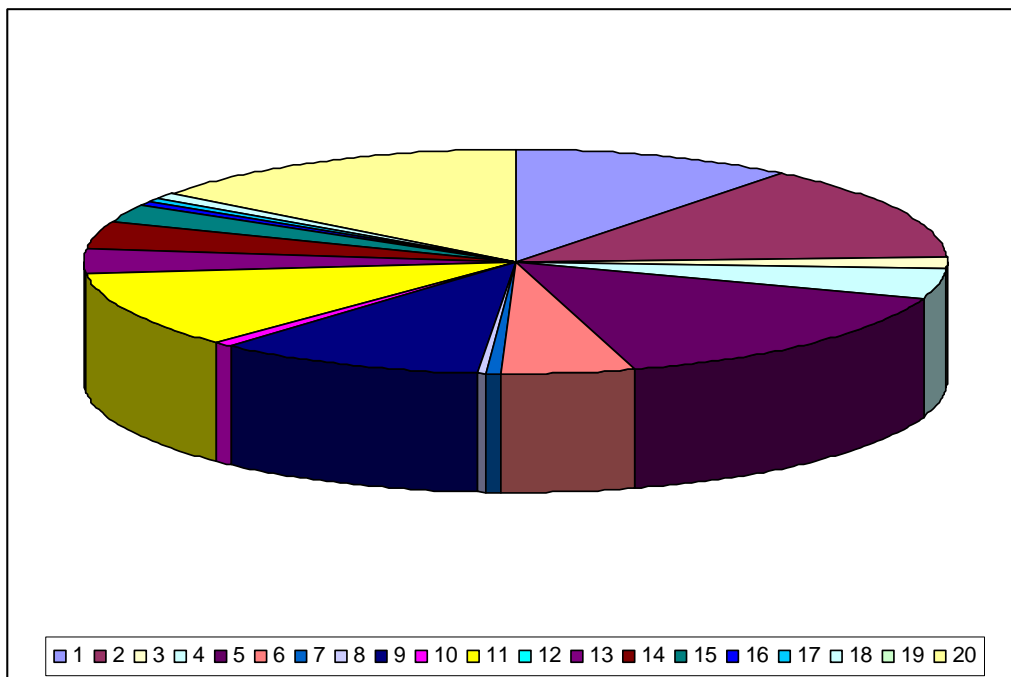
40 - 44	3 667	293	2 821	432	98	23
45 - 49	3 751	325	2 750	469	175	32
50 - 54	3 087	236	2 195	399	240	17
55 - 59	2 171	172	1 454	249	286	10
60 - 64	1 755	96	1 091	160	388	20
65 - 69	1 744	86	851	122	671	14
70 - 74	1 602	89	590	93	813	17
75 - 79	1 319	96	328	66	815	14
80 - 84	534	38	78	18	393	7
85+	464	23	27	7	406	1
Nezistený vek	477	169	196	26	48	38

Tab. 4 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia, veku a rodinného stavu [26]

V Žiline sa nachádza celkovo 65,5% obyvateľov v produktívnom veku, 16,9% v poproduktívnom veku a 17,6% obyvateľov je vo veku od 0 do 14 rokov, čiže vo veku predproduktívnom.

Ukončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
1. Základné	4 272	7 431	11 703
2. Učňovské (bez maturity)	8 767	6 436	15 203
3. Stredné odborné (bez maturity)	614	1 028	1 642
4. Úplné stredné učňovské (s maturitou)	2 865	1 747	4 612
5. Úplné stredné odborné (s maturitou)	6 385	10 471	16 856
6. Úplné stredné všeobecné	1 970	3 390	5 360
7. Vyššie	339	310	649
8. Vysokoškolské bakalárske	187	179	366
9. Vysokoškolské magisterské, inžinierské, doktorské	6 325	4 847	11 172
10. Vysokoškolské doktorandské	452	218	670
11. Vysokoškolské spolu	6 964	5 244	12 208
12. Vysokoškolské podľa zamerania:			
13. - univerzitné	1 647	2 515	4 162
14. - technické	2 982	1 031	4 013
15. - ekonomické	1 596	1 276	2 872
16. - poľnohospodárske	381	187	568
17. - ostatné	358	235	593
18. Ostatní bez udania školského vzdelania	467	418	885
19. Ostatní bez školského vzdelania	40	42	82
20. Deti do 16 rokov	8 285	7 915	16 200
Súhrn	40 968	44 432	85 400

Tab. 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva [26]

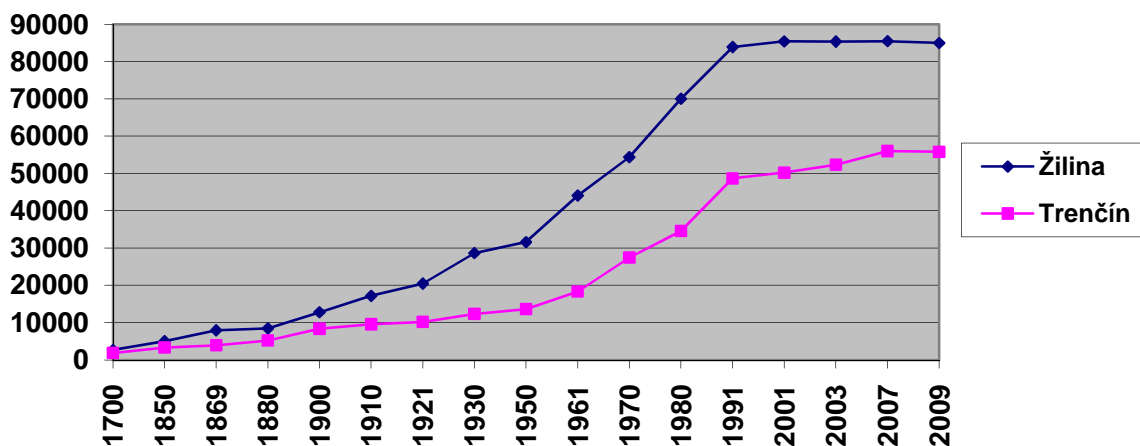

Obr. 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva podľa predchádzajúcej tabuľky

Žilina má veľmi dobré podmienky, čo sa týka vzdelanostnej štruktúry. Je to vďaka vysokému počtu stredných odborných škôl a pôsobeniu Žilinskej univerzity, ktorá tu figuruje už od roku 1960.

Vďaka tomu má Žilina dostatok kvalifikovaných pracovných síl. Najviac ľudí má ukončené stredné odborné vzdelanie s maturitou a vysokoškolské vzdelanie

5.3 Vývoj počtu obyvateľov

Obr. 4 Vývoj počtu obyvateľov v Žiline a Trenčíne v rokoch 1700 - 2009[26]

V 18. a 19. storočí sa Žilina postupne rozvíjala. Na začiatku 20. storočia prekročila hranicu 10 000 obyvateľov a naďalej sa rýchlo rozvíja vďaka priemyselnej revolúcii, ktorá zasiahla celú Európu. Výrazné spomalenie nastalo na konci 30. rokov po krachu na Newyorskej burze a počas II. Svetovej vojny. Po jej konci nastáva prudký nárast počtu obyvateľov z dôvodu výstavby nových sídlisk, pričlenenia blízkych obcí a presunutia Vysoké školy dopravnej z Prahy. Počas posledných rokov sa nárast obyvateľstva podstatne spomalil a takmer až zastavil. Je to odlivom mladých ľudí z miest, zlou ekonomickou situáciou a moderným trendom mať 1 až 2 deti.

Pre porovnanie je v grafe zahrnutý aj vývoj obyvateľov Trenčína, centra Trenčianskeho kraja. Z grafu vidno, že Trenčín v rokoch 1880 – 1910 ma pomalší nárast obyvateľov ako Žilina, to je spôsobené hlavne tým, že v Trenčíne v roku 1886 prepukol veľký požiar. Po II. Svetovej vojne, ale aj tu nastáva vysoký nárast počtu obyvateľov. V posledných rokoch, sa ale aj tu nárast obyvateľov razantne spomalil, z rovnakých dôvodov ako v Žiline.

5.4 Bývanie

5.4.1 Domácnosti

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov je rozsiahle štatistické zisťovanie, ktoré sa vykonáva v celej Európe raz za 10 rokov. Na území Slovenskej republiky ho vykonáva Štatistický úrad Slovenskej republiky a posledné sčítanie prebehlo v roku 2001.

Údaje sa niekomu môžu zdať neaktuálne, ale posledné sčítanie obyvateľstva bolo pred 9 rokmi a ďalšie sčítanie je naplánované až na rok 2011, takže toto sú najaktuálnejšie údaje, ktoré sú k dispozícii.

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 tvorili obyvatelia v meste Žilina 28 152 bytových domácností, 31 448 hospodáriacich domácností a 18 573 cenzových domácností.

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	6 741	1 527	130	8 398
Trvale obývaných domov	5 737	1 527	77	7 341
V %	78,2	20,8	1	100
V tom vlastníctvo				
Štátu	26	12	29	67
Bytového družstva	3	77	1	81
Obce	42	61	6	109
Fyzické osoby	5 525	135	7	5 667
Právnické osoby	12	9	11	32
Ostatných	129	1 233	23	1 385

Tab. 6 Domy a byty vo vlastníctve[26]

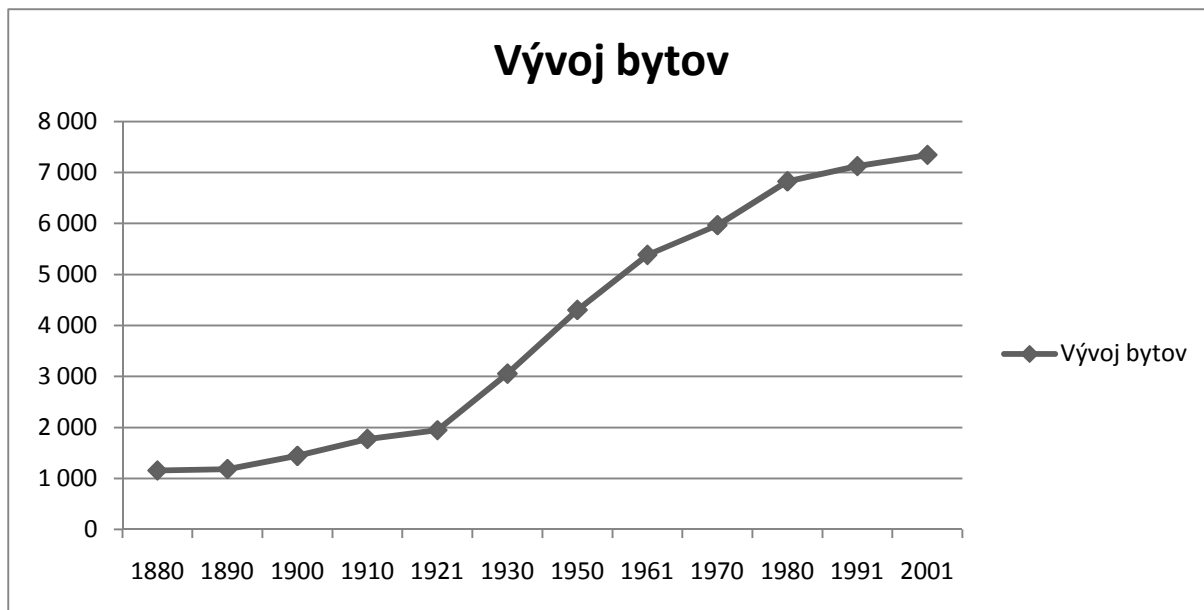
V súčasnosti je väčšina domov a bytov vo vlastníctve fyzických osôb, čiže v súkromnom vlastníctve. Pomerne priaznivý jav je priemerný počet osôb žijúcich v jednom byte. Je to 2,97. Priemerný počet m² na jeden byt je 48,3 m² a priemerný počet obytných miestností na 1 byt je 2,84.

Vybavenie domácnosti	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Samostatná chladnička	15 656	45 534
Chladnička s mrazničkou	13 546	43 198
Samostatná mraznička	7 134	24 282
Automatická práčka	19 585	62 900
Farebný televízor	24 861	76 158
Telefón v byte	22 480	68 956
Mobilný telefón	7 680	25 296
Rekreačná chata, domček, chalupa	3 241	10 111
Osobný automobil	10 597	36 624
Osobný počítač	4 163	14 700
Osobný počítač s internetom	1 285	4 404

Tab. 7 Vybavenie domácností[26]

Vybavenosť bytov v Žiline je pomerne dobrá a dostačujúca. Väčšina bytov a domov je v súkromnom vlastníctve, mesto si ponechalo len malú časť týchto budov. Aj keď je v súčasnosti veľkým trendom bývať v rodinných domoch, v Žiline sa neustále rozširujú panelákové sídliská a ich výstavba neustále pokračuje.

Obr. 5 Vývoj počtu bytov za obdobie 1880 - 2001[26]

Vývoj výstavby nových bytov zaznamenal na začiatku 20. storočia rýchly nárast. Je to spôsobené priemyselnou revolúciou, ktorá súvisí aj s rastom počtu obyvateľov. Na začiatku 20. storočia Žilina prekročila hranicu 10 000 obyvateľov, čo podnietilo výstavbu nových sídlisk ako sú Solinky, Hájik a Vlčince.

5.5 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - význam mesta ako centra severného Slovenska s väzbou na Poľsko a Česko - skladba bytového fondu - infraštruktúra a občianska vybavenosť - prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebno-technický stav - štruktúra vlastníckych vzťahov - nedobudovanosť zón - rozdielna kvalita prostredia
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - využívanie podkroví a nadstavby - odborný potenciál - pokračujúci rastúci trend mesta 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivý demografický vývoj - finančná náročnosť - podmienky trhu

Tab. 8 SWOT analýza demografického vývoja

6 KULTÚRA A PAMIATKY

6.1 Kultúra

V meste Žilina sa nachádza viacero zariadení, ktoré slúžia na kultúrne vyžitie občanov mesta, ale aj občanov z okolitých oblastí. Medzi ne patria divadlá a kiná, hvezdáreň, tanečné kluby, krytá plaváreň a letné kúpalisko, múzeum, galéria, knižnica a mnohé ďalšie.

6.1.1 Bábkové divadlo Žilina

V roku 2010 oslávilo Bábkové divadlo Žilina 60. výročie svojho vzniku. Tým sa stáva najstarším profesionálnym bábkovým divadlom na Slovensku. Je kultúrnou a umeleckou inštitúciou. Jeho hlavným predmetom činnosti je vytváranie podmienok na vznik a šírenie bábkarskej a alternatívnej divadelnej tvorby pre deti a mládež v Žiline. [1]

V priestoroch Bábkového divadla vzniklo centrum Labyrint, v ktorom sa združujú záujmové skupiny, so zameraním na širšie vrstvy obyvateľov. Jeho hlavnou náplňou je scénický tanec amatérskych skupín. Mimo hlavnej činnosti pripravujú program pre rôzne vekové skupiny ako napríklad: tanec s hudbou pre matky s deťmi, Tanečné divadlo alternatív pre mladých, joga s hudbou, orientálne tance a zumba. [1]

6.1.2 Považské múzeum v Žiline

Toto múzeum bolo v roku 1948 presunuté do priestorov Budatínskeho zámku. Toto múzeum ponúka výstavu drotárskej povahy. V súčasnosti múzeum spravuje viac ako 130 000 kusov zbierkových predmetov. [23]

Od roku 1990 Považské múzeum organizuje aj zahraničné podujatia, najmä z oblasti drotárstva, ktoré sa stretávajú s mimoriadnym ohlasom návštevníkov. [23]

Obr. 6 Symbol považského múzea[23]

6.1.3 Štátny komorný orchester

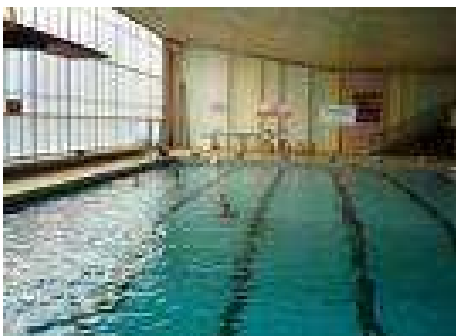
Štátny komorný orchester vznikol v roku 1974 ako jediný orchester "mozartovského typu" na Slovensku. Odvtedy sa mu podarilo získať významné postavenie nielen na Slovensku a v Čechách, ale v relatívne krátkom čase sa mu podarilo dosiahnuť vynikajúce renomé aj v zahraničí. Orchester má 34 členov, prevažne absolventov hudobných akadémií, ktoré sa nachádzajú v Prahe, Brne a Bratislave. [7]

Obr. 7 Štátny komorný orchester na vystúpení vo Viedni[7]

6.1.4 Mestská krytá plaváreň

Neďaleko centra mesta sa nachádza športový areál, ku ktorému patrí aj Mestská krytá plaváreň. Mesto Žilina je prvým mestom vo vtedajšom Československu s krytým 50 metrovým bazén. Výstavba plavárne sa začala v roku 1959 a funkčnou sa stala dňa 15.7. 1963. [8]

Obr. 9 Mestský krytý bazén [8]

Obr. 8 Mestské kúpalisko[8]

6.2 Pamiatky

Historické jadro mesta bolo v roku 1987 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Za zmienku stojí hlavne Kostol svätej Trojice, Budatínsky zámok, Mariánske námestie a Farské schody. [23]

6.2.1 Kostol svätej Trojice

Ľudovo sa tomuto kostolu hovorí aj Farský kostol. Je to rímsko - katolícky kostol, ktorý sa nachádza v historickom centre Žiliny. Je významnou pamiatkou nachádzajúcou sa na hranici pamiatkovej rezervácie. [23]

Bol postavený okolo roku 1400. Predpokladá sa, že v 13. storočí stál na tomto mieste Žilinský hrad. Tento kostol bol pôvodne gotický, ale po prestavbe má renesančný charakter. Veža tohto kostola je vysoká 51 metrov a hlavný oltár je z roku 1697. Na kostole sa nachádza pamätná tabuľa pripomínajúca rekonštrukciu v roku 1942. [23]

V roku 2000 bolo pred týmto kostolom odhalené súsošie sv. Cyrila a Metoda od sochára L. Beráka. [23]

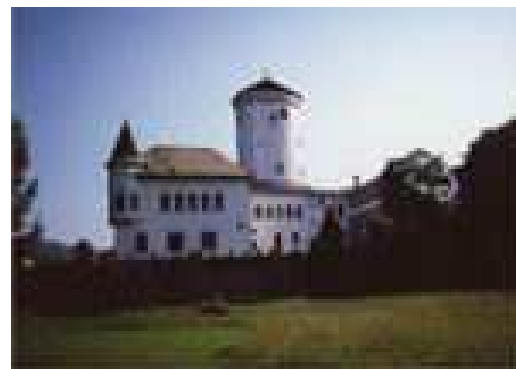
Vedľa kostola sa nachádza Burianova veža, ktorá je vysoká 46 metrov a slúži ako zvonica. Táto veža bola postavená okolo roku 1530. Pohľad na obe veže z Námestia Andreja Hlinku je pre Žilinu typický a patrí medzi symboly mesta. [23]

Obr. 10 Kostol svätej Trojice[23]

6.2.2 Budatínsky zámok

Budatínsky zámok v minulosti patril medzi vodné hrady, chránené tokom riek. Jeho najstaršia časť je ranogotická štvorposchodová veža, ktorá bola postavená v 13. storočí. Vzhľadom na svoju polohu, sútok riek Kysuca a Váh, plnil funkciu kráľovskej tridsiatkovej stanice, kde sa vyberalo mýto od kupcov. Dátum renesančnej prestavby je zaznamenaný na krbe, ktorý sa nachádza na prvom poschodí veže. [23]

Obr. 11 Budatínsky zámok[23]

6.3 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - význam mesta ako centra severozápadného Slovenska - existujúce kultúrne zariadenia - história mesta a tradície - vzdelanostný potenciál obyvateľstva - inštitúcie s kvalitnými a vzdelanými zamestnancami - národné povedomie 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná úroveň vybavenosti existujúcich zariadení - slabá podpora kultúrnych inštitúcií zo strany štátu - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a ich rozvoj - nedostatočná informovanosť
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovanie štandardu na úroveň členských štátov EÚ - rozvoj miestnych iniciatív - obnova zanikajúcich tradícií - využitie a rozvoj vzdelanostného potenciálu obyvateľstva 	<ul style="list-style-type: none"> - miera podpory zo strany mesta - zmena ekonomickej výkonnosti regiónu - finančná náročnosť vybavenia novou technológiou a činnosti inštitúcií

Tab. 9 SWOT analýza kultúry a pamiatok

7 INFRAŠTRUKTÚRA

7.1 Občianska vybavenosť

7.1.1 Školstvo

Mestský úrad v Žiline je zriaďovateľom 18 základných škôl, Centra voľného času Spektrum a 3 základných umeleckých škôl. Najväčšou je Základná umelecká škola Ladislava Árvaya, založená v roku 1927. Škola je jednou z najväčších svojho druhu na Slovensku, hlavnou náplňou vyučovania je hra na hudobné nástroje, pohybová výchova atď. Navštevuje ju približne 800 žiakov. [18]

V Žiline pôsobí toho päť gymnázií a 16 stredných odborných škôl a učilíšť. Významnou školou je Konzervatórium v Žiline, ktoré vychovalo množstvo koncertných majstrov i hudobných pedagógov. Patrí medzi najväčšie na Slovensku. Študenti často dosahujú úspešné výsledky na rôznych súťažiach. Jazyková škola patrí počtom študentov a kvalitou vyučovania k najvýznamnejším školám svojho druhu. [18]

Druh školy	Počet	Žiaci/študenti
Materské školy spolu	28	2 092
v tom štátne	27	1 956
cirkevné	1	136
Základné školy (1. - 4. roč.) spolu	2	93
v tom štátne	2	93
Základné školy (1. - 9. roč.) spolu	19	8 251
v tom štátne	16	7 204
cirkevné	2	944
súkromné	1	103
Stredné odborné učilištia spolu	8	3 640
v tom štátne	6	3 179
cirkevné	1	300

súkromné	1	161
Gymnázia spolu	8	3 322
v tom štátne	5	2 459
cirkevné	2	494
súkromné	1	369
Stredné odborné školy spolu	9	4 128
v tom štátne	7	2 943
cirkevné	1	370
súkromné	1	815
Združené stredné školy spolu	2	1 597
v tom štátne	2	1 597
Špeciálne školy spolu	7	344
v tom štátne	7	344
Základné umelecké školy	4	2 466
v tom štátne	3	2 056
súkromné	1	410
Jazykové školy štátne	1	2 545
Vysoké školy - Žilinská univerzita	1	
počet fakúlt	7	
počet študentov denného štúdia		8 691
počet študujúcich popri zamestnaní		2 813

Tab. 10 Rozdelenie škôl v Žiline[26]

7.1.1.1 Vysoká škola

Najvýznamnejšou školou je **Žilinská univerzita**, ktorá má sedem fakúlt na ktorých študuje viac ako 12 000 študentov vo všetkých formách štúdia. Do roku 1996 bola škola známa ako Vysoká škola dopravy a spojov. Svojim zameraním na dopravu bola ojedinelá. Dnes škola poskytuje možnosti vzdelávania v mnohých študijných smeroch, významné je štúdium informačných technológií a telekomunikácií. Od roku 1960 školu ukončilo tridsať tisíc našich študentov a taktiež veľa študentov zo zahraničia. Hlavné priestory má škola v novom areáli na Veľkom diely. [9]

Fakulta	Počet katedier
Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov	7
Strojnícka fakulta	9
Elektrotechnická fakulta	9
Stavebná fakulta	10
Fakulta riadenia a informatiky	7
Fakulta prírodných vied	7
Fakulta špeciálneho inžinierstva	5
Celkom	54

Tab. 11 Fakulty Žilinskej univerzity[9]

7.1.2 Zdravotníctvo

V Žiline je dostatok zdravotníckych zariadení a kvalitnej zdravotníckej techniky. Žilinská poliklinika má v histórii mesta dôležitú úlohu. [6]

V 30-tých rokoch 20. storočia sa vybudovali chirurgicko-pôrodnický pavilón, budova pro-sektúry, infekčný pavilón a hospodárska budova. V povojnových rokoch novo vzniknuté oddelenia (interné, neurologické, tuberkulózy a ďalšie) umiestnili v súkromných vilách v blízkosti nemocnice. Súčasný areál sa vybudoval v 60-tych a 70-tych rokoch a oddelenia sa presťahovali do účelových priestorov. V 80-tych rokoch boli vybudované pavilóny pre patologicko-anatomické oddelenie, rádioterapeutické a onkologické oddelenie a liečebňa pre dlhodobo chorých. V zložitej a mnohokrát komplikovanej dobe môžeme dokumento-

vať kvalitatívny rast a rozvoj, o čom svedčia nové oddelenia - neurochirurgia, detská ortopédia, súdne lekárstvo, klinická farmakológia, nové vysoko špecializované ambulancie - chronická bolesť, neinvazívne metódy, urogynekológia, osteológia atď. [6]

Desiatky nových liečebných postupov, vyšetrovacích metód, ktoré boli zabezpečené novou modernou technikou a technológiou. Zachytili moderný trend neinvazívnych vyšetrovacích metód, špičkovú úroveň v intenzívnej starostlivosti pri kritických stavoch na jednotkách intenzívnej starostlivosti a na oddelení anestézie a intenzívnej medicíny. [6]

Výsledkami liečby onkologických ochorení sa Žilinská poliklinika môže porovnávať s významnými pracoviskami nielen v Slovenskej republike. Úspechy v chirurgických disciplínach, či výkony v očnom lekárstve, krčnom lekárstve, urológii, ortopédii, gynekológii, či vlastnej chirurgii sledujú prinajmenšom európsky štandard. Od zrodu nemocnice sa významne podieľa na jej existencii, modernom rozvoji nielen štát - rezort, ale aj mesto Žilina. [6]

7.1.3 Sociálna oblasť a služby

Keďže je Žilina okresné a aj krajské mesto, musí zabezpečovať dostupnosť služieb pre celý región. Preto je jasné, že v Žiline musí byť zastúpená väčšina služieb z oblasti sociálnej, finančnej, technickej, kultúrnej, športovej a mnohé ďalšie.

Sociálna oblasť	zariadenia	miesta
Domovy sociálnych služieb pre deti	1	29
Domovy dôchodcov	3	415
Domovy sociálnych služieb pre dospelých	3	132
Ostatné zariadenia sociálnych služieb	5	153

Tab. 12 Rozdelenie sociálnych služieb[25]

V tabuľke môžeme vidieť, že v meste sa nachádza len jeden domov sociálnych služieb pre deti a to iba s kapacitou 29 miest. Táto skutočnosť je podľa mňa veľmi zárazajúca, keďže sa jedná o krajské mesto. Nepodarilo sa mi však zistiť či je kapacita zariadenia vyčerpaná, a tak neviem posúdiť, či by bolo potrebné vystavať nové alebo rozšíriť stávajúce zariadenie.

Obchod a pohostinstvo	počet
Predajne potravinárskeho tovaru spolu	154
Predajne potravinárskeho tovaru - supermarkety	4
Predajne zmiešaného tovaru	39
Obchodné domy a nákupné strediská spolu	3
Obchodné domy a nákupné strediská – hypermarkety	2
Pohostinské odbytové strediská	402
Predajne nepotravinárskeho tovaru	219
Predajne pohonných látok	19
Predajne motorových vozidiel	21
Zariadenia pre údržbu a opravu motorových vozidiel	24
Predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	12
Zariadenia pre predaj, údržbu a opravu motocyklov, mopédov a príslušenstva	2

Tab. 13 Maloobchodná sieť[26]

Peňažníctvo a poisťovníctvo	počet
Komerčné poisťovne	22
Komerčné banky	33
Pobočky zahraničných bánk	1
Bankomaty	50

Tab. 14 Počet finančných zariadení[26]

Podľa môjho názoru je v Žiline z hľadiska jednotlivých sociálnych, finančných, športových, kultúrnych a aj obchodných zariadení dostatok. Sú na veľmi vysokej úrovni a pokrývajú rozsiahle územie a vďaka tomu zabezpečujú aby boli dostupné širokej verejnosti. Negatívnym javom je, že veľkoobchodné reťazce postupne vytlačili jednotlivých maloobchodníkov, ale to už je situácia s ktorou sa musíme v súčasnosti vyrovnat' (viď dve predchádzajúce a nasledujúca tabuľka).

Šport	počet
Kúpaliská umelé a prírodné	1
Bazény kryté (okrem školských)	1
Bazény otvorené (okrem školských)	2
Bazény školské spolu (kryté a otvorené)	2
Telocvične - spolu	22
v tom školské	22
Štadióny otvorené	1
Ihriská pre futbal (okrem školských)	15
Ihriská školské	30
Ihriská ostatné	15
Športové haly	2
Štadióny zimné (kryté a otvorené)	1
Otvorené ľadové plochy	2
Ostatné športové zariadenia	12

Tab. 15 Športové zariadenia[8]

7.2 Technická vybavenosť

7.2.1 Zásobovanie teplom

Analýza nárokov na tepelnú energiu potvrdila zvyšujúci sa nárok tepla pre klimatizáciu a tvorbu zdravého životného prostredia vo vnútri vykurovacích priestorov. Je to spôsobené budovaním ucelených sústav automatickej klimatizácie s príslušným nárokom na teplo. Táto časť má charakter postupného zvyšovania. Neodrazí sa však na zvýšení celkového nároku na tepelnú energiu, pretože pôvodné klasické výpočty potrieb tepla na vykurovanie zaznamenávajú klesajúci trend a tým sa celková hodnota stabilizuje. Tento trend možno pozorovať aj pri budovaní a rozvoji ucelených bytovo – komunálnych aglomerácií s vybavenosťou regionálneho charakteru, ako je to potvrdené pre mesto Žilina. [13]

Mestská vybavenosť je v prevažnej miere hodnotená ako nadštandardná. Centrálna mestská zóna predstavuje vyššie nároky na tepelnú energiu ako je obvyklé u podobných miest. Táto skutočnosť zvyšuje v konečnom dôsledku celkové nároky na tepelnú energiu v meste a má významné postavenie pri ich štruktúre. Charakter požiadaviek tepla na vykurovanie je zachovaný aj v niektorých ďalších mestských obvodoch, ako sú Veľký diel, Južný obvod, prípadne časť sídliska Vlčince. Aj tu postupne dochádza k budovaniu športovo – rekreačných a nákupných zón regionálneho charakteru s vyššími nárokmi na tepelnú energiu. [13]

V meste Žilina sa spaľujú pevné palivá (hnedé uhlie, čierne uhlie, koks, drevo), plyné palivá (zemný plyn naftový, propán – bután), tekuté palivá (vykurovacie oleje, nafta). Zároveň sa na výrobu tepla využíva v malej miere aj elektrická energia. [13]

Hlavný podiel na výrobe tepla majú v meste pevné palivá (hnedé uhlie) a zemný plyn naftový. Podiel ostatných druhov palív na zásobovaní tepelnou energiou je zanedbateľný a nepresahuje hodnotu 5 % z ročnej potreby tepla. [13]

7.2.2 Zásobovanie zemným plynom

Územie mesta je v súčasnosti splynofikované takmer na 100%. Neplnifikovaná je len časť mesta Žilinská Lehota, ktorá sa za súčasných ekonomických kritérií platných pre posudzovanie rentability stavieb javí ako vysoko neefektívna. V rámci mesta sú neplnifikované niektoré ulice na Bôriku, ktoré boli v minulosti určené na asanáciu a ulice (oblasť Sloveny a Celulóžky), kde bolo teplo zabezpečované z teplárne. Kapacita plynárenských zariadení na území mesta je postačujúca na súčasný stav odberu zemného plynu a nie je potrebná jej zásadná prestavba resp. zvyšovanie jej prepravnej možnosti. [13]

7.2.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Územie mesta je v súčasnosti elektrifikované na 100%. Jediné úpravy, ktoré sú robené v rámci elektrifikácie je rekonštrukcia jednotlivých rozvodní a trafostaníc, lebo už nevyhovujú súčasným podmienkam alebo sú zastarané. [13]

7.3 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - rovnomerne rozložená sieť škôl - vysoká odbornosť pedagógov - špecializácia škôl (športové zameranie) - strategicky významná poloha mesta s dobre rozvinutou infraštruktúrou - dostupnosť drevnej biomasy - rozvinutá priemyselná výroba v meste v oblasti výroby a rozvodu tepla s kvalifikovanou pracovnou silou - mesto má vybudovanú pomerne rozsiahlu plynovodnú sieť - kapacita zariadení je postačujúca 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav a vybavenosť objektov - vysoké prevádzkové náklady - neatraktívnosť učiteľského povolania - finančné hodnotenie práce zamestnancov - vysoký podiel privázaných primárnych palív - veľká náročnosť na tepelnú energiu v oblasti vybavenosti a bytov v porovnaní s normami EÚ - nevhodné situovanie častí primárnych tepelných rozvodov do cestných komunikácií -
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - zapojenie sa do programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí a regiónu - budovanie nových kapacít škôl a školských zariadení - rozvoj výroby tepla, ktorý je založený na využití domácich surovinových zdrojov s primeraným ekonomickým efektom - vzhľadom ku kapacitným možnostiam a prístupnosti k používaniu zemného plynu je možnosť pre mesto rozvíjať priemyselné parky a podnikateľskú sféru 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršenie technického stavu a zvýšenie prevádzkových nákladov objektov - migrácia vzdelanej pracovnej sily - nízke využívanie poznatkov vedy a výskumu, ktoré je zamerané do budovania energeticky úsporných technológií - pri správnej prevádzke a dodržaní bezpečnostných opatrení nie sú plynárenské zariadenia pre mesto zdrojom ohrozenia

Tab. 16 SWOT analýza infraštruktúry

8 DOPRAVA

Mesto má významné postavenie ako dopravný uzol Slovenska. Žilina bola oddávna križovatkou obchodných ciest. Križovali sa tu cesty prichádzajúce zo všetkých smerov dolinami Váhu, Kysuce a Rajčanky. V roku 1364 dal vybudovať cestu z Košíc do doliny Váhu uhorský kráľ Ľudovít I. Veľký. Zmienka o moste cez Váh pri Budatíne pochádza už z roku 1438. [14]

V Žiline sa stretávajú tri cesty medzinárodného významu E 50 (Atlantik-Paríž-Praha-Ukrajina), E 75 (Balt-Beograd-Atény) a E 442. Diaľnica D1 z Bratislavy do Košíc bola minulý rok dostavaná až do mesta Žilina. Úsek Bratislava – Žilina bude dňa 30.5. 2010 otvorený v celej dĺžke. Pokračovať bude tunelom Ovčiarsko medzi Žilinou a Lietavskou Lúčkou do tunela Višňové - Dubná Skala. [14]

Diaľnica D3 od križovatky v Hričovskom Podhradí je v súčasnosti v prevádzke po Horný Hričov. Pokračuje výstavba diaľničného privádzača do Strážova a na žilinskú estakádu. V blízkej budúcnosti začne výstavba úseku D3 ponad Vodnú nádrž Hričov smerom na Čadcu a Poľsko (prechod Skalité/Zwardoň). [14]

Dôležitým uzlom je križovanie železničných tratí E 42 a E 52, ktoré v zmysle medzinárodnej dohody AGG, plnia funkciu medzinárodných magistral. Najviac rýchlikov premáva na trati z Bratislavy do Košíc. Priame vlakové spojenia sú do Prahy, Varšavy, Katovic, Moskvy a do Budapešti. [14]

V súčasnosti využíva Žilina letisko pri Dolnom Hričove, ktoré bolo dané do prevádzky v roku 1975. V roku 1996 vznikla z podnetu Mesta Žilina obchodná spoločnosť Letisko Žilina, a.s.. Letisko má dnes medzinárodný charakter, letecké spoje premávajú v pracovných dňoch na letisko Praha - Ruzyně. Na letisku bol postavený nový terminál. Dĺžka pristávacej plochy je 1200 m. Pristávať tu môžu lietadlá s kapacitou do 60 cestujúcich. Plánované je rozšírenie pristávacej dráhy, aby tu mohli pristávať aj väčšie lietadlá. [14]

Mestská doprava bola zavedená v roku 1949. Doprava sa postupne rozširovala a v súčasnosti sú autobusmi sprístupnené všetky časti mesta, vrátane okrajových. Pravidelná preprava trolejbusovej dopravy začala v roku 1994 na linke z centra mesta do časti Vlčince. Dnes trolejbusy zabezpečujú dopravu na všetkých najvýznamnejších trasách. Na konci roku 2005 mal dopravný podnik 57 autobusov, 43 trolejbusov a v tom roku prepravil 15,6 mil. cestujúcich. [14]

Neoddeliteľnou súčasťou dopravy je riešenie statickej dopravy v meste. V centre bola dokončená výstavba podzemných parkovacích plôch / cca 500 miest/ na ul. Hurbanovej a nadzemných parkovacích plôch - parkovací dom / cca 300 miest/ na ul. J. Reka. Na jednotlivých sídliskách sa pripravujú štúdie možnosti rozšírenia parkovacích plôch a výstavby hromadných garáží. [22]

8.1 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - existujúci mestský dopravný podnik, elektrická trakcia - významné dopravné križovatky (cestnej a železničnej dopravy) - Žilinská univerzita – odborné zázemie - sídla kraja a VÚC 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovanosť diaľnice - nevyhovujúci stavebno-technický stav mestských komunikácií - statická doprava - cyklistická doprava - letisko - dráha
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - integrácia dopravných systémov - odborný potenciál - rastový trend mesta - noví investori 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok investičných prostriedkov - finančná náročnosť - miera podpory štátu

Tab. 17 SWOT analýza dopravy

9 CESTOVNÝ RUCH

Dňa 19. januára 2004 sa konalo rokovanie komisie pre spoluprácu medzi obcami v zasadacej miestnosti Žilinského samosprávneho kraja. Jedným z bodov tohto rokovania bola koncepcia rozvoja cestovného ruchu Žilinského samosprávneho kraja. Všetci členovia komisie mali možnosť sa k tomuto dokumentu vyjadriť a vysloviť svoje prípadne pripomienky. [15]

Mesto Žilina má všeobecne veľmi dobré predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Nachádza sa tu veľké množstvo ubytovacích zariadení. V meste Žilina sa nachádza 19 hotelov, 5 informačných centier, 2 chaty, 16 penziónov a 42 ubytovacích zariadení.

V meste Žilina sa nachádza aj veľké množstvo pamiatok. Niektoré z nich som už v tejto práci spomínal v kapitole č.7. Vďaka týmto pamiatkam, ktoré sa nachádzajú priamo v meste alebo v jeho neďalekom okolí, je Žilina turistickým lákadlom pre mnohých návštevníkov.

9.1 Cykloturistika

V samotnej Žiline, ale aj v jej okolí sa nachádza veľké množstvo cykloturistických trás. Trasy majú rôzne dĺžky a prevýšenia. Tieto cyklotrasy sú vhodné tak pre náročných cyklistov ako aj pre rodiny s deťmi či seniorov. Za zmienku stoja cyklotrasy: Vážska a Kysucká cyklomagistrála, Zo Žiliny do Lietavy a Ku hradom Bielych Karpát. [15]

9.2 Agroturistika

Tento druh turistiky je možné si vyskúšať v Gazdovskom dvore u Janka v Terchovej, ktorá sa nachádza neďaleko Žiliny. Gazdovský dvor je plný rôznych domácich zvierat, najmä však koní. Zariadenie ponúka neobyčajný zážitok v podobe horskej turistiky na koňoch v krásnom prostredí Terchovej a po Jánošíkových chodníčkoch. [15]

9.3 Kongresová turistika

Vrátna, lyžiarske stredisko v Malej Fatre, ponúka spojenie pracovných aktivít a príjemne strávený čas v horách. Hlavným dôvodom využitia tohto typu turistiky je trojhviezdičkový hotel Boboty. Disponuje kongresovou sálou s kapacitou 100 osôb, školiacou miestnosťou a troma kongresovými salónikmi. [15]

Pre spestrenie pobytu v tomto hoteli je jej personál schopný pre spestrenie pobytu usporiadať napríklad lyžiarske preteky, výlety po okolí, zimné firemné hry s profesionálnymi inštruktormi alebo klasický športovo-relaxačný program priamo v hoteli. [15]

9.4 Kemping

9.4.1 Kemp Slnčné skaly

Kemp Slnčné skaly sa nachádza v Rajeckých Tepliciach v turistickej oblasti Strážovské vrchy. Kemp je situovaný v nádhernom prostredí chránenej prírodnej rezervácie. Rozloha kempu je 3,5ha. Plocha na stanovanie je trávnatá s možnosťou posedenia pri ohni. V kempe sú k dispozícii záhradné reštaurácie, samoobslužná kuchynka, volejbalové a futbalové ihrisko, požičovňa bicyklov a športových potrieb a mnoho iného. Kempom preteká rieka Rajčanka, ktorá ponúka možnosť rybolovu, splavu a kúpania. [20]

9.4.2 Kemp Nižné Kamence

Tento auto kemp leží v Terchovej, v turistickej oblasti Malá Fatra. Tiahne sa pozdĺž Varína a od cesty ho oddeľuje výsadba stromov. Kemp má kapacitu viac ako 300 stanov a ponúka možnosť ubytovania v stane, v prenajatej chatke, vo vlastnom karaváne, či pod holým nebom. [15]

V auto kempe nechýba ani bufet a prístrešok s kapacitou približne 50 ľudí. Tento areál zároveň svojou polohou ponúka aj množstvo turistických a cykloturistických chodníkov. [20]

9.5 Stravovanie

Keďže Žilina patrí k najväčším mestám na území Slovenska, ponúka veľké množstvo stravovacích zariadení. Sú to predovšetkým reštaurácie, pizzérie, letné terasy, národné reštaurácie, hostince, pivárne, kaviarne, čajovne a cukrárne. [21]

V meste sa nachádza 16 reštaurácií. Z toho väčšina je situovaná na námestí alebo v jeho blízkom okolí. Ďalej sa tu nachádzajú dve čínske reštaurácie, jedna turecká, grécka a dokonca aj kórejská. Žilina ponúka svojim obyvateľom 7 pizzérií, 14 letných terás, pre tých menej náročných 9 hostincov a 10 pivární. Mesto sa ďalej pýši 3 kaviarňami, 4 čajovňami a 2 cukráňami. [21]

9.6 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - strategicky významná poloha mesta v dopravnom spojení východ – západ- sever – juh - historicko-kultúrny potenciál mesta - zainteresovanosť v Združení euroregiónu Beskydy - bohatý potenciál pre športové aktivity - rozvinuté kúpeľníctvo v blízkosti mesta - dostatok ubytovacích kapacít 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovanosť nadradenej dopravnej ústavy – diaľnic - nedostatok investičného kapitálu a vlastných zdrojov - nepripravené územie pre vstup zahraničných investorov - nedostatočná propagácia mesta - slabá znalosť cudzích jazykov - nevyhovujúci štandard verejných hygienických zariadení
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - výhodná geografická poloha - prírodné bohatstvo a atraktivnosť polohy mesta a okolia - rozvoj odvetní, ktoré generujú vysokú pridanú hodnotu a vyžadujú kvalifikáciu pracovnej sily v oblasti cestovného ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie infraštruktúry, najmä dopravnej - rastúca konkurencia v oblasti cestovného ruchu na domácom i zahraničnom trhu - nedostatočne motivujúce podnikateľské prostredie pre rozvoj cestovného ruchu - nedostatočná ekonomická výkonnosť a nízka úroveň finančnej disciplíny - odliv kvalifikovaných síl z regionu

Tab. 18 SWOT analýza cestovného ruchu

10 PRIEMYSEL A HOSPODÁRSTVO

10.1 Priemysel

Mesto Žilina patrí medzi najvýznamnejšie mestá v Slovenskej republike. Žilina sa z hľadiska priemyslu rozdeľuje na tri priemyselné pásma. V meste môžeme nájsť tieto odvetvia priemyslu: chemický, drevársky, elektrotechnický, energetický, papierenský, plynársky, potravinársky, sklársky, teplársky, textilný a zábavný. [13]

10.1.1 Východné priemyselné pásmo

Tiahne sa od Mojšovej Lúčky až po železničnú stanicu. Významom svojich kapacít a dopadom na životné prostredie je toto pásmo najdôležitejšie. Jeho celková plocha je približne 90 ha. Vzhľadom na súčasný stav infraštruktúry v tomto pásme sú potrebné zdroje na odstránenie ekologických záťaží. [13]

10.1.2 Západné priemyselné pásmo

Charakteristické pre toto pásmo sú výrobné a skladovacie priestory, extenzívne využívané so značnou územnou a objektovou rezervou, ako i s možnosťami podstatného rozšírenia počtu pracovných príležitostí. Celková plocha daného pásma je 270 ha. [13]

10.1.3 Severné priemyselné pásmo

Patrí sem oblasť Povežský Chlmec, Brodno, Budatín, Zádubnie. V tejto oblasti sa nachádzajú prevádzky rôzneho druhu a zamerania. [13]

10.1.4 Chemický priemysel

AVEC SK s.r.o. Žilina – firma sa zaoberá vývojom a výrobou prostriedkov na ochranu dýchacích ciest a distribúciou čistých a technických chemikálií. [24]

Inpochem s.r.o. Žilina Budatín – nosnou činnosťou firmy je predaj prípravkov na povrchovú úpravu kovov a dreva spolu s technickým servisom na celom území Slovenska. V roku 2000 rozšírila svoju činnosť o predaj ekologických čistiacich kvapalín a stolov. [24]

SAFINA SLOVAKIA spol. s.r.o. – výroba zlatníckeho polotovaru, chemikálií s obsahom drahých kovov, termočlánky, výkup a recyklácia odpadu s obsahom drahých kovov. [24]

10.1.5 Drevársky priemysel

A-HOLZ s.r.o. – výroba euro okien. Drevených dverí, suchých okenných rámov, tatranský profil, drevo štiepka, drevené brikety. [24]

Drevoexport s.r.o. – vývoz drevárskych materiálov a surovín, dovoz materiálov pre výrobcov nábytku, interiérov a stavebníctvo, zastupovanie zahraničných firiem v týchto sortimentoch. [24]

KB Holz spol. s.r.o. - drevovýroba, stolárske rezivá, sušenie, doprava, porež drevenej hmoty, vlysy, stavebné rezivo. [24]

Naceva Žilina – obchod s polotovarmi na výrobu nábytku a tvorbu interiérov, drevotrieskové dosky, sádrovláknité dosky, preglejky, laťovky, podlahy laminátové, kuchynské a stolové dosky. [24]

Slovholz s.r.o. – obchod s dekoračnými materiálmi, rezivom a čalúnnickými potrebami. [24]

10.1.6 Elektrotechnický priemysel

AŽD-Projekt, s.r.o. – projektovanie elektrických zariadení, projektovanie v oblasti zabezpečovacej a informačnej techniky. [24]

A2B, s.r.o. – výroba, dodávka, servis jednostranných a zálohových zdrojov, modulárnych interiérových systémov. [24]

Elektro VOMS s.r.o. – výroba rozvádzačov do 1000V, elektromerové rozvodnice, kompenzačné rozvádzače. [24]

Pokrok – výrobné družstvo Žilina – vykurovacia technika a špeciálne technológie, výroba svetiel, kovového nábytku, výroba svietidiel pre koľajové vozidlá. [24]

10.1.7 Energetický priemysel

Asea Brow Boveri s.r.o. – výroba, prenos a rozvod energie, systémy na ochranu životného prostredia. [24]

Energo Controls s.r.o. – projektovanie, montáž, obchodná činnosť v oblasti energetiky, merania a regulácie. [24]

10.1.8 Papierenský priemysel

Elcen s.r.o. – veľkoobchod s kancelárskymi a školskými potrebami a potrebami pre výpočtovú techniku. [24]

SLOVPAP Žilina s.r.o. – nákup a predaj grafických papierov, kartónov pre tlačiarenskú výrobu, baliace papiere a obalové materiály, kancelárske a fotokopírovacie papiere, komunikačné papiere, asfaltové izolačné materiály. [24]

Tento-Metsä Tissue a.s. – výroba hygienického papiera a finálnych výrobkov papierovej hygieny. [24]

10.1.9 Plynárenský priemysel

Ampo – servis a revízia plynových horákov a zariadení. [24]

Jambor, s.r.o. – dovoz a predaj plynových spotrebičov, horákov a elektrického náradia. [24]

Linde Technické Plyny Slovensko k.s. – predaj technických a medicínálnych plynov. [24]

10.1.10 Potravinársky priemysel

Finclub Slovakia, spol. s.r.o. – výhradný dovozca a distribútor fínskych, čisto prírodných, potravinárskych doplnkov. [24]

Prima zdroj holding a.s. – veľkoobchod, maloobchod – potraviny, drogéria, priemyselný tovar. [24]

Satya s.r.o. – zdravá výživa, rastlinné mäso pre vegetariánov. [24]

HYZA a.s. Žilina - firma sa zaoberá spracovaním hydiny a produkciou hydinových výrobkov. Súčasný názov firmy vznikol v roku 1992. Jej hlavnou činnosťou je nákup a spracovanie najväčších spracovateľov na Slovensku. [24]

10.1.11 Sklársky priemysel

Švihálek s.r.o. – sklenárstvo, rámovanie obrazov, zrkadlá a satinovanie. [24]

10.1.12 Teplárenský priemysel

Dlouhý I.T.A s.r.o. – komplexné služby v oblastiach tepelného hospodárstva, riadenie a regulácia priemyselných procesov a zatepl'ovanie budov. [24]

Euros s.r.o. – dodávka technologického vybavenia kotolní, výmenníkových staníc, vzduchotechník a kogeneračných jednotiek. [24]

10.1.13 Textilný priemysel

Altex s.r.o. – veľkoobchod, maloobchod, distribúcia v SR textil. [24]

Ján Šurina TVS – predaj utierok z mikro vlákien. [24]

Juteko Žilina, spol. s.r.o. – veľkoobchod jutových tkanín a výrobkov z juty. [24]

Patch – Line – Zuzana Harantová – návrhy, výroba a predaj bytového textilu patchworkovou technikou. [24]

Runo, spol. s.r.o. – výroba a predaj výrobkov z čistej ovčej vlny a rúna. [24]

Slovena a.s. – podnik so 100-ročnou tradíciou výroby kvalitných vlnárskych výrobkov. [24]

10.1.14 Zábavný priemysel

MK-Obal – výroba hracích kariet, vedomostných kvartet, výsekových foriem, hračiek a reklamných kariet. [24]

Róbert Kurkin – výroba hracích stolov[24]

10.1.15 Automobilový priemysel

Dong hee Slovakia - je súčasťou kórejskej Dong Hee Industrial s.r.o.. Areál závodu je vybudovaný v katastri obce Strečno. Vyrábajú sa tu palivové nádrže, predné a zadné chassy do automobilov KIA Žilina a Hyundai Ostrava. [24]

HYSCO Slovakia - spoločnosť Hyundai Hysco vznikla v roku 1975. Spoločnosť spracováva oceľové plechy pre automobilový priemysel, ktorých hlavným odberateľom je KIA Motors Slovakia s.r.o.. Tento závod je vybudovaný v areáli východne od Žiliny. [24]

KIA Motors Slovakia s.r.o. - dňa 18. marca 2004 v Bratislave bola slávnostným podpisom zmluvy medzi spoločnosťou Kia Motors Corporation a Vládou Slovenskej republiky oficiálne schválená výstavba prvého európskeho automobilového závodu Kia na Slovensku.

Kia Motors Corporation sa rozhodla vybudovať svoj prvý európsky závod kvôli neustálemu zvyšovaniu predaja a rastúcemu trhovému podielu v Európe. Počet zamestnancov je približne 3000 ľudí. [24]

Mobis Slovakia s.r.o. - spoločnosť dodáva viac ako 40% vybavenia automobilov KIA. Sú to napríklad palubné dosky, predný panel, predný a zadný nárazník, predná a zadná náprava. [24]

10.2 Hospodárstvo

10.2.1 Stavebné spoločnosti

SLOVPANEL Žilina - firma zameraná na orientáciu na výrobu a výstavbu pre oblasť pozemného stavitel'stva s programom výstavby bytov, rodinných domov a občianskej vybavenosti. [24]

ITECO spol. s.r.o. Žilina - firma je výrobcom kvalitných závažných, technických, športových a konferenčných úpletov dodávaných na slovenský, český, maďarský a poľský trh. Firma je zároveň výhradným dovozcom najväčšieho ruského výrobcu hydroizolácií. [24]

Pozemné stavitel'stvo Žilina - vykonáva zemné, murárske, tesárske, betonárske a železiarske práce. Popri tom sa venuje aj prácam pomocnej stavebnej výroby. Medzi pomocné práce patria izolačné, izolaterske, obkladačské, maliarske a natieračské, zámočnícke a stolárske. [24]

TUBAU Žilina - ide o stavebnú spoločnosť, ktorá sa na stavebnom trhu radí medzi veľmi mladé. Začala svoju pôsobnosť pod týmto názvom v roku 2006. TUBAU sa špecializuje na realizáciu projektov v podzemnom stavitel'stve, inžinierskych stavbách a zabezpečuje úplný sortiment špeciálneho zariadenia stavieb. [24]

DOPRASTAV a.s. Žilina - firma patrí medzi závod spoločnosti DOPRASTAV, ktorá sídli v Bratislave. DOPRASTAV sa zameriava na päť základných oblastí. Patria sem Cesty a diaľnice, mosty, vodohospodárske diela a ekologické stavby, ostatné diela inžinierskeho stavitel'stva a pozemné stavitel'stvo. [24]

ELZA, a.s. Žilina - spoločnosť ELZA sa zaoberá montážou a údržbou trakčného vedenia pre ŽSR, montážou a údržbou pre mestské trolejbusové a električkové trate, revíziou elektrických zariadení a hromozvodov, elektroinštaláciou, montážou káblovej televízie, vykonávaním dopravných stavieb a mnohým iným. [24]

SkyBau s.r.o. Žilina - ide o súkromnú stavebnú spoločnosť, ktorá sa zaoberá výstavbou železobetónových monolitických konštrukcií bytových, občianskych a priemyselných objektov. Ďalej patria medzi jej činnosti aj murárske práce, inžinierska činnosť a a v posledných rokoch aj kompletná dodávka prác stavebnej výroby hrubých stavieb vrátane založenia, stavbe na kľúč. [24]

SLOVASFALT, spol. s.r.o. Žilina - pracuje v oblasti cestného a vodohospodárskeho stavitelstva. Špecializuje sa na výstavbu ciest, diaľnic, letísk, asfalto - betónových tesnení, nádrží a skládok. [24]

VÁHOSTAV – SK, a.s. Žilina – firma sa sústreďuje na štyri oblasti stavebnej činnosti. V prvom rade buduje cesty, mosty, tunely, , orientuje sa na výstavbu priemyselných komplexov, stavia bytové domy , administratívne budovy aj obchodné centrá. [24]

10.2.2 Financie a marketing

MAXX Global s.r.o., Žilina - obchodná spoločnosť sa zaoberá investíciami do polyfunkčných budov, objektov občianskej vybavenosti, rodinných domov, bytov a ich následným predajom, alebo prenájmom priestorov. [24]

LICITOR group, a.s., Žilina - firma sa v meste zaoberá aukciami a ponúka svojim zákazníkom reality. [24]

10.2.3 Projekty a expertízy

PROMA, s.r.o. Žilina - firma Proma patrí medzi desať najvýznamnejších architektonických a projektových spoločností na slovenskom stavebnom trhu. Je špecializovaná na architektúru, urbanizmus, predprojektovú a investičnú prípravu stavieb, projektových príprav stavieb, inžiniersku činnosť vo výstavbe, kontrolu a riadenie výstavby a vývojovú činnosť. [24]

10.2.4 Bytové družstvá a spoločnosti

Bytterm, a.s., Žilina - Bytterm je akciová spoločnosť, ktorej aktivity sa sústreďujú na tieto oblasti: správa bytového fondu a nebytových priestorov mesta, odpredaných bytov, ich údržba a rozvoj bytového a nebytového fondu formou podkrovných bytov, nadstavieb panelových domov. [24]

OSBD Žilina - jedná sa o obvodné stavebné bytové družstvo, ktorého predmetom činnosti je prenájom nehnuteľnosti, výstavba bytov a nebytových priestorov, prideluje družstevné

byty, zabezpečuje opravy a rekonštrukciu bytov a je prevádzkovateľom káblových distribučných systémov. [24]

10.2.5 Vydavateľstvá a tlačiarne

Media/ST s.r.o. Žilina - sprostredkúva všetky potrebné odborné informácie z hľadiska strojárstva, stavebníctva, bytového dizajnu a iných odvetví. Jedná sa o stredne veľké vydavateľstvo.[24]

10.2.6 Informačné systémy

Slovenské centrum produktivity - centrum vzniklo v roku 1998 s hlavným cieľom prispieť k urýchleniu zmien v oblasti produktivity v slovenskom priemysle. Je nízko späté s výskumnou inštitúciou. [24]

DigiTel HS Žilina - jedná sa o dodávateľa telekomunikačnej a kancelárskej techniky.

EURO MEDIA SK, a.s. Žilina - firma bola založená za účelom dovozu a distribúcie pamäťových médií pre výpočtovú techniku. [24]

SIEMENS PSE Žilina - firma v súčasnosti zamestnáva asi 304 softvérových vývojárov, ktorí sa špecializujú na vývoj softvérových aplikácií pre telekomunikačnú oblasť. [24]

Slovak Telekom a.s. Žilina - Slovak Telekom od 8. Marca 2006 vystupuje na slovenskom trhu pod názvom T-com. Táto akciová spoločnosť ponúka svojim zákazníkom všetky produkty a služby pevnej siete. [24]

VARIAS a.s. Žilina - spoločnosť je členom medzinárodnej skupiny S&T so sídlom vo Viedni. Patrí medzi najväčších dodávateľov IT riešení a služieb vo východnej Európe. [24]

10.2.7 Záhradná architektúra

MGM Žilina s.r.o. - spoločnosť MGM poskytuje kompletné služby v oblasti záhradnej a krajinnej architektúry, projekciu, realizáciu a údržbu exteriérových úprav vrátane tvorby a údržby verejnej zelene pre obce a mestá. [24]

10.2.8 Realitné spoločnosti

SIRS Žilina - jedná sa o Slovenskú investičnú a realitnú spoločnosť. [24]

10.3 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - výhodná geografická poloha - strategická dopravná poloha - vybudovaná infraštruktúra (mestské komunikácie, mestská doprava, energetika, telekomunikácie, rozvody plynu, vody, tepla) - silná a kvalitná vzdelávacia infraštruktúra - disponibilný potenciál v oblasti výskumu a vývoja - potenciál rozvoja informačných a komunikačných technológií - rôznorodá výrobná štruktúra 	<ul style="list-style-type: none"> - staré environmentálne záťaž - zlý technický stav objektov a zastaranosť prístrojovej techniky vo výrobných podnikoch - nedostatočná previazanosť medzi trhom práce a vzdelávacou sústavou - neukončená reštrukturalizácia v priemysle - nedostatok investičného kapitálu pre výskum a vývoj - nedostatok disponibilnej pracovnej sily
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> -dobudovanie komplexného dopravného systému (diaľnice, železnice, letisko, vodné cesty) - využívanie ušľachtilých palív a bezodpadových technológií - budovanie informačnej spoločnosti - rozvíjanie nových zdrojov zamestnania - vstup nových investorov do existujúcich výrobných objektov - rozvoj cezhraničnej spolupráce - rozvoj výroby založených na spracovaní domácich zdrojov s vyšším stupňom finalizácie 	<ul style="list-style-type: none"> - preťaženosť dopravných komunikácií - finančná náročnosť prístupu ku kvalitným informačným sieťam - zníženie kvality odborného vzdelávania a prípravy - odliv pracovnej sily do regiónov EÚ s vyššou ekonomickou silou - nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie infraštruktúry - pomalá revitalizácia priemyselných zón a príprava plôch pre nové výroby - rastúca konkurencia na domácom i európskom trhu

Tab. 19 SWOT analýza priemyslu a hospodárstva

11 TRH PRÁCE

11.1 Stav a vývoj zamestnanosti

K 31.12. 2008 bolo na území regiónu evidovaných 139 286 zamestnancov, z toho 69 012 žien. V porovnaní s rokom 2007 sa celkový počet evidovaných zamestnancov, zapojených do pracovného procesu znížil o 17 850 zamestnancov. [26]

Podľa informácií Štatistického úradu bolo k dňu 30.9. 2009 v Žilinskom kraji evidovaných 128 534 zamestnancov, z toho 65 510 žien. Jedná sa o celkový pokles 28 602 zamestnancov oproti roku 2007. Tento pokles bol určite spôsobený celosvetovou krízou, ktorá vyústila v zníženie výroby u niektorých podnikov až o 40%, čo viedlo k jedinému možnému riešeniu, čím bolo prepúšťanie zamestnancov. [26]

Územie	Priemerná nominálna mesačná mzda - 2008(EUR)	Priemerná nominálna mesačná mzda – 2009(EUR)
Slovenská republika	788,14	786,30
Bratislavský kraj	1027,12	1032,93
Trenčiansky kraj	686,70	669,91
Košický kraj	736,80	720,66
Nitriansky kraj	665,81	661,16
Žilinský kraj	707,28	689,45
Žilina	804,60	775,98

Tab. 20 Porovnanie priemernej mesačnej mzdy na SR a Žiline[26]

V tabuľke môžeme vidieť porovnanie nominálnej mesačnej mzdy vo vybraných krajoch v porovnaní so Slovenskou republikou. Jednoznačne najvyššie mzdy sú v Bratislavskom kraji. Táto situácia je spôsobená tým, že Bratislava je hlavné mesto Slovenska, a nachádza sa v blízkosti hraníc s Rakúskom, čo ovplyvňuje výšku životnej úrovne. Keď ale porovnáme ostatné kraje, Žilinský kraj sa nachádza na horných pozíciách v tabuľke. Priemerná mzda v Žiline, je ale o 100 EUR vyššia ako v kraji, tento vysoký rozdiel spôsobujú periférne oblasti kraja a malé obce, kde sa mzdy pohybujú okolo 550 EUR. Viditeľný rozdiel medzi rokmi 2008 a 2009 je spôsobený pokračujúcimi dopadmi hospodárskej krízy. Tento

rozdiel je zreteľne viditeľný v meste Žilina, kde priemerná mzda poklesla o necelých 30 EUR.

Odvetvie	Počet zamestnancov - 2008	Počet zamestnancov - 2009
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3696	2 031
Priemysel	56 464	49 000
Z toho: ťažba	245	158
Z toho: priemyselná výroba	49 234	41 045
Z toho: výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	6 985	7 797
Stavebníctvo	8 480	8 115
Veľkoobchod a maloobchod	11 845	11 445
Hotely a reštaurácie	1 538	1 091
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	3605	3 498
Finančné sprostredkovanie	1 155	1 041
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti	3 754	4 445
Verejná správa a obrana	9 833	9 975
Školstvo	21 692	21 304
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	13 345	13 591
Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	3 879	2 998
Spolu	139 286	128 534

Tab. 21 Rozdelenie počtu zamestnancov podľa odvetvia v Žiline[26]

Dopady krízy sú zrejme aj v rozdieloch celkového počtu zamestnancov medzi rokmi 2008 a 2009. Najväčší pokles zamestnancov bol zaznamenaný v oblasti poľnohospodárstva a priemyslu, kvôli znižovaniu výroby. Naopak nárast zamestnancov zaznamenalo zdravotníctvo, verejná správa a trh s nehnuteľnosťami, čo je v súčasnej dobe prospešné, aj keď išlo o malý nárast.

Územie	Ekonomicky aktívna populácia	Miera nezamestnanosti v %	Počet voľných prac. miest	Podiel v %
Slovensko	2 558 647	12,9	16 224	100
Bratislavský kraj	323 866	2,58	10 814	66,65
Trnavský kraj	283 481	6,14	670	4,12
Nitriansky kraj	331 243	10,44	665	4,09
Košický kraj	337 763	17,41	791	4,857
Žilinský kraj	315 336	8,04	822	5,06
Žilina	71 961	5,27	XXX	XXX

Tab. 22 Miera nezamestnanosti a počet voľných pracovných miest[26]

Podiel ekonomicky aktívnej populácie v rámci Slovenskej republiky je v rámci všetkých krajov približne 1/8 čo predstavuje 320 000 ekonomicky aktívnych obyvateľov na kraj. Miera nezamestnanosti v štáte činí 12,9%, z toho v Žilinskom kraji len 8%. V porovnaní s ostatnými regiónmi sa Žilinský kraj nachádza na stredných priečkach v rámci republiky. Počet voľných pracovných miest v krajoch je veľmi nízky v porovnaní k Bratislavskému kraju. Aj keď pred 3 rokmi otvorili v Žilinskom kraji automobilku KIA, ktorá sľubovala približne 3000 pracovných miest, tieto miesta boli okamžite obsadené.

11.2 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - rôznorodá výrobná štruktúra - vysoká úroveň podnikateľskej aktivity - kvalitný ľudský potenciál s pomerne vysokou vzdelanostnou a kvalifikačnou úrovňou - dobrá úroveň stredného školstva - veľmi rýchly a efektívny prístup k informáciám týkajúcich sa pracovných podmienok v krajinách EÚ a ich aktualizácia 	<ul style="list-style-type: none"> - pretrvávajúca nedostatočná úroveň jazykových znalostí hlavne u strednej a staršej generácie - nízky záujem zamestnávateľov o skvalitňovanie ponuky pracovnej sily - vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných nad 50 rokov - slabá podpora zamestnávania občanov so ZP zo strany zamestnávateľskej sféry
Príležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - využívanie podporných programov EÚ - rozvoj samo zamestnania - rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily - rast neštátneho neziskového sektora v oblasti sociálnych služieb - urýchlené dobudovanie infraštruktúry a diaľnice, pre automobilku KIA, sú ďalšie pracovné príležitosti pre región 	<ul style="list-style-type: none"> - odchod ľudí s vyšším a stredným odborným vzdelaním z regiónu do väčších aglomerácií a ekonomicky silnejších oblastí EÚ - štrukturálne rozdiely medzi dopytom a ponukou práce - odchod pedagogických pracovníkov zo školstva - sociálne a ekonomické prehĺbovanie rozdielov v rodinách

Tab. 23 SWOT analýza trhu práce

12 FINANCOVANIE A MAJETOK MESTA

Pod pojmom majetok mesta rozumieme hmotný aj nehmotný investičný majetok a majetkové práva. Pod majetkovými právami si môžeme predstaviť napríklad cenné papiere. Mesto s týmto majetkom hospodári a dodržiava popritom program rozvoja a územný plán mesta.

Financovanie závisí na hospodárskej situácii mesta. Mesto sa snaží navýšiť alebo udržať stávajúci majetok prostredníctvom finančného plánu. Financovanie mesta zabezpečuje mestský rozpočet. Rozpočet tvoria celkové príjmy a výdaje mesta.

Konečný rozpočet mesta za rok 2007 je viac ako dvojnásobný oproti schválenému rozpočtu na tento rok. Veľký nárast príjmov spôsobil zvýšený nájom u bytov a príjem nových domov do správy mesta. Zvýšenie kapitálových príjmov je podmienené podpisom zmlúv medzi Slovenskou republikou a KIA MOTORS a HYUNDAI MOBIS, vďaka ktorým boli mestu poskytnuté finančné prostriedky určené na výkup pozemkov. Nárast vo finančných operáciách predstavujú nevyčerpané finančné prostriedky z minulých období a úver od banky na výstavbu „Parkovacieho domu“. Výdavky z finančných operácií boli na konci roku vyššie z dôvodu splácania dlhodobých bankových úverov. Kapitálové výdavky sú navýšené z toho istého titulu ako kapitálové príjmy, čiže výkup pozemkov pre automobilku KIA. Konečný zisk mesta na konci roku 2007, necelých 9 miliónov eur, bol prevedený na čerpanie do roku 2008. [16]

Mesto dosiahlo v roku 2008 zisku vo výške 4 milióny eur. Tento zisk je spôsobený hlavne nadštandardným plnením bežných príjmov. Najväčší podiel na tom majú daňové príjmy konkrétne daň z príjmu fyzických osôb a daň z nehnuteľností.

Nadštandardné príjmy aj výdavky mesta v roku 2007 oproti roku 2008, sú spôsobené uzavretím zmluvy medzi Slovenskou republikou a KIA MOTORS. Mestu boli tak poskytnuté bonusové dotácie, ktoré mesto použilo na splnenie zmluvných vzťahov, ktoré podpísaním zmlúv vznikli (viď. tabuľka na nasledujúcej strane). [16]

Sumarizácia	Rok 2007 - schválený	Rok 2007 - ko- nečný	Rok 2008 - schválený	Rok 2008 - ko- nečný
Bežné príjmy	37 934 906	57 734 647	40 227 544	48 540 894
Kapitálové príjmy	2 558 487	22 114 353	2 434 176	7 027 944
Príjmové fi- nančné operácie	663 878	26 946 292	3 518 555	5 848 336
Rozpočtové príjmy spolu	41 157 272	106 795 293	46 179 944	61 417 174
Bežné výdavky	36 704 806	51 499 468	37 709 818	45 116 145
Kapitálové vý- davky	1 174 002	16 447 785	2 407 621	6 100 112
Výdavkové finančné operá- cie	3 278 463	29 884 949	6 062 504	6 192 657
Rozpočtové výdavky spolu	41 157 272	97 832 204	46 179 944	57 408 914
Bežný rozpočet	1 230 0100	6 235 179	2 517 725	3 424 749
Kapitálový roz- počet	1 384 485	5 666 568	26 223	927 832
Finančné ope- rácie	2 614 585	-2 938 657	-2 543 948	-344 321
Hospodárenie	0	8 963 090	0	4 008 260

Tab. 24 Rozpočet mesta za roky 2007 a 2008[16]

Sumarizácia	Rok 2009 (EUR)	Rok 2010 (EUR)
Bežné príjmy	45 293 533	42 582 200
Kapitálové príjmy	2 140 344	3 226 246
Príjmové finančné operácie	331 939	4 185 744
Rozpočtové príjmy spolu	47 765 816	49 994 190
Bežné výdavky	43 092 644	43 286 953
Kapitálové výdavky	1 951 271	5 115 432
Výdavkové finančné operácie	2 721 901	1 400 000
Rozpočtové výdavky spolu	47 765 816	49 802 385
Bežný rozpočet	2 200 889	-704 753
Kapitálový rozpočet	189 073	-1 889 186
Finančné operácie	-2 389 962	2 785 744
Hospodárenie	0	191 805

Tab. 25 Schválený rozpočet mesta v rokoch 2009 a 2010[16]

Konečný účet mesta za rok 2009, stále nie je spracovaný, pretože dve posledné schôdze zastupiteľstva, kde sa mal prejednávať aj konečný rozpočet sa nekonali z dôvodu nedostatočnej účasti poslancov. Z rovnakého dôvodu sa nekonalo ani mimoriadne stretnutie zastupiteľstva.

Na rok 2010 je zatiaľ schválený iba návrh rozpočtu, ale môžeme vidieť, že bežné príjmy a výdavky sú takmer zhodné so schváleným rozpočtom minulého roku.

13 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA MESTA

Rovnomerne rozvíjať všetky hlavné zložky, ktoré sa podieľajú na hospodárskom rozvoji mesta. Predovšetkým ekonomiku, infraštruktúru a cestovný ruch. Vytvoriť prostredie vhodné pre príchod nových zahraničných investorov. Podporovať malých, stredných aj veľkých podnikateľov.

13.1 Cieľ: Podpora podnikania a zamestnanosti

Zaistiť pozitívne trendy ekonomického rozvoja a podnikateľských aktivít. Zatraktivniť región pre zahraničných investorov. Podporovať malých, stredných aj veľkých podnikateľov. Spolupráca s podnikateľmi a zaistenie tvorby nových pracovných miest v meste a blízkom okolí.

Priorita 1: Podpora malých a stredných podnikateľov

Opatrenia:

- Vytvoriť ponuku vhodných priestorov pre podnikateľov.
- Udržiavať prijateľné nájomné v týchto priestoroch.
- Podpora spoločných projektov mesta a podnikateľskej sféry a pomoc pri ich prezentáciách.
- Vytvorenie poradenských služieb pre podnikateľov v oblasti právnej, daňovej a podobne.

Priorita 2: Podpora zamestnanosti v meste

Opatrenia:

- Vytvorenie programu na podporu zamestnania rizikových skupín obyvateľstva.
- Bezplatné poradenstvo občanom mesta v pracovno-právnych vzťahoch.
- Podporovať spoluprácu vzdelávacích a rekvalifikačných agentúr so školami v súvislosti s vývojom trhu práce.
- Zlepšiť spoluprácu s úradom práce.
- Podpora vzniku verejno-prospešných miest v meste.

Priorita3: Podpora podnikateľských aktivít a podnikateľskej infraštruktúry

Opatrenia:

- Zabezpečiť technickú infraštruktúru pre podnikateľské objekty.
- Revitalizácia nevyužívaných priemyselných zón pre väčších investorov.
- Zaisťovať prístup požadovaných informácií záujemcom o podnikanie.
- Vytvorenie prehľadného informačného portálu o lokalitách pre podnikateľskú činnosť.

13.2 Cieľ: Rozvoj ľudských zdrojov

Vytvoriť v meste podmienky pre spokojný život obyvateľov. Zaisťovať kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť. Pokúsiť sa o zlepšenie demografického vývoja v meste. Zabezpečiť dostatok možností pre využívanie voľného času v športovej a rodinnej oblasti a vytvárať prostredie pre zdravý životný štýl.

Priorita 1: Rozvoj a podpora bývania

Opatrenia:

- Nákup pozemkov vhodných pre bytovú výstavbu.
- Udržiavať a opravovať verejné priestranstvá.
- Vytvárať štartovacie byty pre mladé rodiny.
- Podporovať výstavbu vlastných rodinných domov.

Priorita 2: Zabezpečenie vzdelanosti a zdravotnej a sociálnej starostlivosti

Opatrenia:

- Zabezpečiť a udržať dostatok kvalifikovaných pedagógov na základných a stredných školách.
- Podporovať stredné odborné a vysoké školstvo v meste.
- Tvorba bezbariérových prístupov pre zdravotne postihnutých.
- Rozširovanie a skvalitnenie služieb v oblasti sociálnej starostlivosti.

- Podporovať spoluprácu s neziskovými organizáciami v oblasti sociálnej starostlivosti

Priorita 3: Rozvoj a podpora kultúry a športu v meste

Opatrenia:

- Postupná obnova a rozvoj športových zariadení.
- Podpora a prezentácia amatérskych umeleckých združení.
- Tvorba cyklotrás a trás pre korčuliarov.
- Rozšírenie a prezentovanie športových a kultúrnych akcií usporiadaných mestom.

13.3 Technická infraštruktúra

Kvalitná infraštruktúra je dôležitým predpokladom pre mesto ako z hľadiska dopravnej dostupnosti tak pre prilákanie nových investorov. Dobudovať komunikácie v meste ako aj zrekonštruovať stávajúce komunikácie je potrebné pre budúci rozvoj mesta.

Priorita 1: Zlepšenie kvality verejnej dopravy a miestnych komunikácií

Opatrenia:

- Vyriešiť dopravu v centre mesta.
- Rozšíriť stávajúce alebo vytipovať nové lokality pre parkoviská.
- Zrekonštruovanie chodníkov a autobusových zastávok.
- Rekonštrukcia autobusovej stanice.
- Obmedziť nákladnú dopravu v meste.
- Prestavba problémových križovatiek na kruhové.
- V spolupráci s VÚC zvýšiť kvalitu komunikácií II. a III. triedy v meste a okolí.

Priorita 2: Rekonštrukcia technickej infraštruktúry

Súčasný stav technickej infraštruktúry v meste je hodnotený ako nadštandardný a vyhovujúci súčasným nárokom, ale v blízkej budúcnosti bude potrebná rekonštrukcia stávajúcich zariadení z dôvodu dosluhovania týchto zariadení. Ďalším problémom je ukončenie činnosti mestskej skládky, ktorá mala byť zatvorená už pred dvoma rokmi.

Opatrenia:

- Rekonštrukcia kanalizačnej siete.
- Rekonštrukcia plynnej a elektrickej siete.

Priorita 3: Rozvoj informačných sietí

Opatrenia:

- Podporovať dostupnosť informačných a telekomunikačných technológií.
- Vytvorenie jednotného verejného portálu.
- Propagácia a využívanie e-úradu.

13.4 Cieľ: Podpora cestovného ruchu

Oblasť cestovného ruchu by sa mala stať vyššou prioritou v meste. Pomocou marketingových nástrojov zabezpečiť lepšiu propagáciu mesta a okolia. Podporovať podnikateľské aktivity v oblasti cestovného ruchu a organizovať akcie nadregionálneho významu. Cestovný ruch je jedno z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich a konkurenčných prostredí, ktoré je závislé na inovácii a rýchlosti prispôsobovania sa náhlym zmenám.

Priorita 1: Vytvoriť kvalitné podmienky pre návštevníkov

Opatrenia:

- Spolupráca verejného, súkromného a neziskového sektoru na tvorbe projektov na podporu cestovného ruchu.
- Podpora projektov zameraných na rozvoj cestovného ruchu a voľno časovým aktivitám.
- Analyzovať možnosti ubytovacích a stravovacích zariadení, poprípade navrhnúť zlepšenia v tomto smere.

Priorita 2: Propagácia mesta a regiónu

Opatrenia:

- Tvorba informačného systému v meste pre jednoduchú orientáciu.
- Aktívna účasť na veľtrhoch cestovného ruchu.
- Vylepšiť informačné značenie v meste.

- Pripraviť ucelenú ponuku programov a akcií, ktoré oslovia cieľové skupiny.

13.5 Cieľ: Zahraničné investície

Pre zaistenie stabilizácie a rozvoja priemyslu je potrebná podpora vstupu priamych zahraničných investícií do regiónu. Keďže mesto Žilina nemá dostatok voľných plôch na realizáciu priemyselného parku, objem zahraničných investícií v meste je pomerne nízky a jeho ďalší nárast bude podmienený pripravenosťou mesta na splnenie požiadaviek individuálnych investorov. Z priestorového hľadiska sa ako možné umiestnenie strategického investora javí spolupráca s okolitými obcami, ktoré disponujú plochami vhodnými pre vybudovanie priemyselného parku. Ešte väčší význam však má budovanie priemyselných parkov a zón v existujúcich priemyselných zónach v areáloch podnikov, ktoré sú v likvidácii, resp. stagnujú a nevyužívajú zázemie, ktoré majú k dispozícii.

Priorita 1: Rekonštrukcia priemyselných zón

Opatrenia:

- Rekonštrukcia priemyselnej zóny „západ“.
- Rekonštrukcia priemyselnej zóny „východ“.
- Rekonštrukcia technologického inkubátora VTP Žilina.

Priorita 2: Zvýšenie atraktivity Žiliny a okolia v oblasti priemyslu

Opatrenia:

- Výstavba kongresového a výstavného centra v Žiline.
- Dostavba cargo centra na mestskom letisku.
- Výstavba manipulačného a logistického centra (prístav Mojš)

14 NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA MESTA

NÁZOV OPERAČNÉHO PROGRAMU

Regionálny operačný program

PRIORITNÁ OS (ČÍSLO,NÁZOV)

3 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu

OPATRENIE (ČÍSLO,NÁZOV)

3.2 Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

OBLASŤ PODPORY (ČÍSLO,NÁZOV)

3.2b – neinvestičné aktivity v cestovnom ruchu

NÁZOV PROJEKTU (MAX.100 znakov)

Výstavba a rozvoj cyklotrás v meste Žilina a jej okolí

NÁZOV PROJEKTU – ANGLICKY (MAX.100 znakov)

Building and improvement of cycle lane in Žilina city and its surroundings

ADRESA MIESTA REALIZÁCIE PROJEKTU

Komenského 48, 010 01 Žilina

ÚZEMIA DOPADU

Žilina, Teplička nad Váhom, vodná nádrž Žilina, Mojš, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Belá, Nižné Kamence, Poddolina, Terchová, Vrátna

ODDÔVDNENIE POTREBNOSTI PROJEKTU VRÁTANE POPISU PÔVODNÉHO STAVU (MAX. 2000 SLÔV)

Cieľom tohto projektu je vybudovať cyklotrasu medzi mestom Žilina a Vrátnou dolinou, ktorá bude prechádzať cez obce Teplička nad Váhom, Mojš, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Belá, Nižné Kamence, Poddolina a Terchová, kde bude nadväzovať na už existujúce siete cyklotrás. Cyklotrasa ma zaistiť bezpečnú prepravu cyklistickej dopravy prevedením cyklistov z ciest E50 a II/583 a zároveň zvýšiť atraktivitu pre pravidelné dochádzanie do zamestnania, škôl či zábavou. Cyklotrasa povedie po novej cyklokomunikácií z mestskej časti Budatín do Tepličky nad Váhom, kde sa napojí na už existujúcu cyklotrasu okolo

Vodného diela Žilina, ktorá končí v Mojši. Z Mojša do Varína povedie po nevyžívanej asfaltovej ceste. Z Varína povedie po novej cyklotrase, ktorá bude využívať poľné cesty cez Krasňany, Dolnú Tižinu, Belú, Nižné Kamence a Poddolinu až do Terchovej. Posledný úsek cyklotrasy bude predstavovať miestna komunikácia do Vrátnej. Vybudovaním týchto úsekov vznikne prepojenie existujúcich cyklotrás v jeden celok.

CIELE PROJEKTU (MAX. 2000 SLÔV)

Hlavným cieľom projektu je zvýšiť atraktivitu a konkurencie schopnosť regiónu v rámci okolitých tuzemských či zahraničných regiónov. Zvýšiť počet návštevníkov v rámci cestovného ruchu. Cieľom projektu je tiež zvýšiť bezpečnosť cyklistickej dopravy a zvýšiť počet pravidelne dochádzajúcich občanov. Projekt by mal taktiež znížiť počet dopravných nehôd, presunutím cyklo dopravy z ciest E50 a II/583 v úseku Žilina – Terchová. Cestná doprava by sa tak mala stať plynulejšia. Vybudovaním tohto takmer 30 km dlhého úseku vznikne ucelená sieť cyklotrás medzi Žilinou a Vrátnou.

SÚĽAD S CIEĽMI PROGRAMU

Realizovanie cieľov projektu „Výstavba a rozvoj cyklotrás v meste Žilina a jej okolí“ je v súlade s oblasťou podpory 3.2b neinvestičné aktivity v cestovnom ruchu. Hlavný cieľ projektu zvýšiť atraktivitu a konkurencie schopnosť mesta nie je v rozpore s cieľom opatrenie 3.2 podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu. Spojením cyklotrás medzi Žilinou a Vrátnou stúpne atraktivita regiónu a zvýši sa počet návštevníkov v rámci cestovného ruchu, čo je tiež v súlade s prioritnou osou programu (Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu). V rámci bezpečnosti bude cyklotrasa zvedená zo zaťažených cestných komunikácií, čím sa aj zvýši plynulosť týchto komunikácií. Vzhľadom k počtu obyvateľov a turistov môžeme predpokladať, že cyklotrasa bude využívaná ako miestnymi obyvateľmi tak turistami.

SPÔSOB REALIZÁCIE PROJEKTU

1. Predbežné aktivity

a) odborný posudok a spracovanie projektu

Táto časť projektu zahŕňa vypracovanie projektu, v ktorom bude presne vymedzená cyklotrasa, náklady na jej stavbu atď.

b) získanie stavebného povolenia

V tejto časti sa zameriame na získanie stavebného povolenia, s ktorým súvisí diskusia s vlastníkmi pozemkov, cez ktoré povedie plánovaná cyklotrasa.

c) predloženie projektu k schváleniu

Projekt bude predložený komisii, ktorá rozhodne či bude alebo nebude poskytnutá dotácia na výstavbu.

d) výberové riadenie dodávateľa

Ak bude schválená dotácia na projekt, prebehne výberové riadenie, ktoré bude mať za cieľ nájsť vhodného dodávateľa na materiál a stavbu cyklotrasy.

2. Priebežné aktivity**a) terénne úpravy**

Po vybraní vhodného dodávateľa na projekt, prebehnú na potrebných miestach terénne úpravy aby bolo možné začať s výstavbou samotnej cyklotrasy.

b) výstavba cyklotrasy

Po ukončení terénnych úprav začne dodávateľská firma na základe projektu s výstavbou cyklotrasy. Vybuduje cyklotrasu na vopred určenom mieste a dve odpočívadlá, ktoré zahŕňujú stoly a toalety.

c) označenie cyklotrasy

Po ukončení stavby cyklotrasy prebehne jej následná kontrola a značenie.

3. Následné aktivity**a) údržba cyklotrasy**

Po zaradení cyklotrasy do užívania budú prebiehať pravidelné kontroly spojené s údržbou samotnej cyklotrasy (napr. čistenie, oprava značenia) a odpočívadiel (náter. rôzne drobné opravy)

ŽIADATEL:

Názov: mesto Žilina

Adresa: Námestie obetí komunizmu 1

Kontaktná osoba: Ing. Vladimír Baránek

PARTNER:

Názov: VÚC Žilina

Adresa: Ul. Komenského 48

Kontaktná osoba: Mgr. Jana Bracínková

Zapojenie do projektu: Žilinský kraj ako partner projektu sa bude podieľať na plánovaní a realizácii projektu. Ďalej na tvorbe programového rozpočtu a dozorom nad kvalitou a rozsahom prevedenia projektu.

Časový harmonogram projektu

Jún 2010 - spracovanie projektu

Júl/August 2010 – získanie stavebného povolenia a výberové konanie dodávateľa

August/November 2010 – teréne úpravy jednotlivých úsekov cyklotrasy

December/Marec 2011 – pozastavenie výstavby (nepriaznivé podmienky počasia)

Apríl/Jún 2011 – asfaltovanie povrchu

Jún/Júl 2011 – značenie cyklotrasy a vybavenie odpočívadiel

August 2011 – prezentácia a slávnostné otvorenie novej cyklotrasy

PREDBEŽNÝ PREPOČET – CYKLOTRASA

		Index 2010	
Plochy s povrchom asfaltovým - asfal- tový betón hr. 40 mm (Diaľnice, ces- ty, komunikácie)	13,3	2,16	28,728
Pozemné komuniká- cie ostatné vrchná stavba, teleso	4,2	2,16	9,072
Spolu na 1 m2 (EUR)	17,5	2,16	37,8

Tab. 26 Index cien [10]

Poznámka: Cena na vybudovanie cyklotrasy reprezentuje odhadované náklady (tzv. Rozpočtový ukazovateľ podľa Metodiky výpočtu všeobecnej hodnoty nehnuteľností stavieb – ÚSI pr ŽU v Žiline)

	Počet	Jednotková cena (EUR)	Cena bez DPH
Šírka komunikácie 2m, dĺžka 18km	36 000	37,8	1 360 800
Spevnenie poľnej cesty bez povrcho- vej úpravy asfaltom, šírka 2m, dĺžka 5km	5 000	9,072	45 360
Vodorovné znače- nie, hr. 2,5 – 3,0mm, vodiace pruhy 5000x 0,025	125	12,41	1 551,25
Osadenie značkova- cej tyče s výkopom a betónovou pätkou	56	12,12	678,72
Záhradné stoly oce- ľové s drev. plochou	14	63,14	883,96
Odpočívadlo - spev- nené plochy 10x10m-2ks,200 m ²	200	35	7000
WC (muži-ženy) cca 24m ³ /ks – pevné 2ks	48	180	8640
Cena bez DPH			1 424 914
DPH 19%			270 733,6
Cena s DPH			1 695 648

Tab. 27 Odhadované náklady na výstavbu cyklotrasy [9]

HORIZONTALNE TÉMY

Udržitelný rozvoj – Projekt si kladie za cieľ zvýšenie atraktivity a konkurencie schopnosti regiónu, rozvoj cestovného ruchu, zvýšenie bezpečnosti a rozvoju voľno časových aktivít. Cyklotrasa nebude nijakým spôsobom narušovať životné prostredie, naopak je možné že dôjde k zníženiu premávky medzi jednotlivými obcami a Žilinou. Obyvatelia môžu využívať cyklotrasu na ceste do zamestnania, školy, nákupmi či zábavou.

PUBLICITA

Vytlačené materiály – Plánuje sa tlač informačných plagátov a letákov, ktoré budú prvotne vystavené v jednotlivých obciach kadiaľ nová cyklotrasa povedie. Všetky materiály budú k dispozícii na úradoch.

Internetové stránky – Na internetových stránkach obcí, bude vyznačená trasa cyklotrasy a možnosti jej využívania.

Lokálne médiá – O cyklotrase budú taktiež informovať lokálne médiá: Žilinské noviny, Žilinská televízia a rozhlas.

ZÁVER

Moja bakalárska práca je rozdelená na dve hlavné časti. A to na teoretickú a praktickú časť. V prvej časti som sa venoval vysvetleniu základných pojmov súvisiacich s témou práce a v druhej časti som sa venoval už samotnej analýze mesta a stanoveniu strategických cieľov rozvoja mesta.

V rámci polohy ma mesto veľmi dobrú strategickú pozíciu na severo-západe Slovenska. Nachádza sa na križovatkách ciest z Českej a Poľskej republiky. Táto výhoda je ale ohrozená zdržiavaním a pomalou výstavbou diaľnice na Poľsko.

Demografický vývoj je v súčasnosti priaznivý pre mesto, ale narastá počet mladých ľudí, ktorý z mesta odchádzajú. Mesto by sa malo snažiť zvýšiť atraktivitu mesta pre mladých ľudí, aby v budúcnosti nedošlo k absencii mladých, ekonomicky aktívnych občanov.

Technická infraštruktúra mesta je v súčasnom stave dostačujúca, ale ak sa bude mesto ďalej rozrastať, a všetko nasvedčuje tomu, že bude, mesto nebude schopné pokryť tepelné a elektrické nároky. Je potrebné vymeniť stávajúce, pomaly dosluhujúce zariadenia novými a rozšíriť výrobu tepelnej a elektrickej energie.

Miera nezamestnanosti v meste a v kraji sa drží na podpriemernej úrovni v porovnaní s ostatnými regiónmi v SR.

Hlavnými cieľmi mesta je v súčasnosti snaha o prilákanie nových investorov a vyriešenie statickej dopravy v meste. Ďalšou prioritou mesta je zvýšenie cestovného ruchu. V meste boli vystavané viachviezdičkové hotely, ktoré skvalitnili ubytovacie možnosti.

Hlavným cieľom práce bolo vypracovanie SWOT analýz, ktoré by mali odhaliť silné a slabé stránky, ale taktiež určiť príležitosti a hrozby pre budúci rozvoj. Nadväzujúce na tieto analýzy sú strategické ciele, ktoré by mali pomôcť zlepšiť súčasnú situáciu v rámci hospodárskeho rozvoja, dopravy, technickej infraštruktúry a cestovného ruchu.

Pri spracovaní tejto práce som získal ucelený pohľad na súčasnú situáciu v meste a podľa môjho názoru ma mesto vhodné predpoklady pre budúci rozvoj ak sa vyvaruje hrozbám, ktoré vyplývajú z nečinnosti.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] *BDŽ* [online]. 2010 [cit. 2010-05-14]. História BDŽ. Dostupné z WWW: <http://www.bdz.sk/index.php?name=menu_historia>.
- [2] KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2. doplněné, přepracované vydání. Ostrava: Montanex, 2007. 375 s. ISBN 978-80-7225-244-2.
- [3] LENČO, Ján. *Mesto Žilina a okolie*. 1. vydanie. Žilina: Knižné centrum Žilina, 2005. 132 s. ISBN 80-8064-224-9.
- [4] MATES, Pavel; WOKOUN, René. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vydání. Praha : Prospektrum, 2001. 200 s. ISBN 80-7175-100-6.
- [5] PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8.
- [6] *Regionzilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-9]. Zdravotníctvo. Dostupné z WWW: <<http://www.regionzilina.sk/showdoc.do?docid=184>>.
- [7] *Slovak Sinfonietta* [online]. 2010 [cit. 2010-05-12]. O nás. Dostupné z WWW: <<http://www.slovaksinfonietta.sk/index.php/sk/onas/profil-orchestra>>.
- [8] *Sportove-centrum* [online]. 2010 [cit. 2010-05-12]. Katalóg športových centier. Dostupné z WWW: <<http://www.sportove-centrum.sk/katalog-sportovych-centier.php>>.
- [9] *Uniza* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Žilinská univerzita. Dostupné z WWW: <<http://www.uniza.sk/menu/inc.asp?ver=SK>>.
- [10] *Usi* [online]. 2010 [cit. 2010-05-14]. Stavebnictvo. Dostupné z WWW: <<http://www.usi.sk/>>.
- [11] WOKOUN, René et al. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
- [12] *Za-kuzp* [online]. 2010 [cit. 2010-05-17]. Krajský úrad ŽP. Dostupné z WWW: <<http://www.za.kuzp.sk/>>.
- [13] *Zilina : Technická infraštruktúra* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Dostupné z WWW: <<http://www.zilina.sk/10/phsr-mesta/>>.
- [14] *Zilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Doprava. Dostupné z WWW: <<http://www.zilina.sk/1/doprava/>>.

- [15] *Zilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Cestovný ruch. Dostupné z WWW: <<http://nova.zilina.net/?zobraz=search&search=cestovn%FD+ruch>>.
- [16] *Zilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Rozpočet mesta. Dostupné z WWW: <<http://www.zilina.sk/mesto-zilina-uradna-tabula-mesta-rozpocet-mesta>>.
- [17] *Zilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Symboly mesta. Dostupné z WWW: <<http://www.zilina.sk/5/symboly-mesta/>>.
- [18] *Zilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Školstvo. Dostupné z WWW: <<http://www.zilina.sk/1/skolstvo/>>.
- [19] *Zilina* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Základné informácie. Dostupné z WWW: <<http://www.zilina.sk/1/zakladne/>>.
- [20] *Zilina.holiday* [online]. 2010 [cit. 2010-05-11]. Žilina accommodation. Dostupné z WWW: <<http://zilina.holiday.sk/accommodation/>>.
- [21] *Zilina-gallery* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Stravovanie v Žiline. Dostupné z WWW: <<http://zilina-gallery.sk/index.php?/category/347>>.
- [22] *Zilina-gallery* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Doprava v Žiline. Dostupné z WWW: <<http://zilina-gallery.sk/index.php?/category/8>>.
- [23] *Zilina-gallery* [online]. 2010 [cit. 2010-05-13]. Mesto Žilina. Dostupné z WWW: <<http://zilina-gallery.sk/index.php?/category/5>>.
- [24] *Zilina-gallery* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Spoločnosti v Žiline. Dostupné z WWW: <<http://zilina-gallery.sk/index.php?/category/51>>
- [25] *Zilina-gallery* [online]. 2010 [cit. 2010-05-10]. Ubytovanie v Žiline. Dostupné z WWW: <<http://zilina-gallery.sk/index.php?/category/15>>.

Interview:

- [26] Žerjavová G., štatistický úrad v Žiline (poskytnutie štatistických údajov, 20.1. 2010).

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A ZKRATIEK

% - percento

°C – stupeň Celzia

m.n.m. – metrov nad morom

EÚ – Európska únia

SR – Slovenská republika

km – kilometer

m – meter

m² – meter švorcový

m³ – meter kubický

ŽU – Žilinská univerzita

ÚSI – Ústav súdneho inžinierstva

a.s. – akciová spoločnosť

ha – hektár

ks – kus

OSBD – Obvodné stavebné a bytové družstvo

s.r.o. – spoločnosť s ručením obmedzeným

VTP – Vedecko-technický park

VUC – Vyšší územný celok

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1 Erb mesta Žilina [17]	28
Obr. 2 Pečať mesta Žilina [17]	28
Obr. 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva podľa predchádzajúcej tabuľky.....	38
Obr. 4 Vývoj počtu obyvateľov v Žiline a Trenčíne v rokoch 1700 - 2009[26]	38
Obr. 5 Vývoj počtu bytov za obdobie 1880 - 2001[26].....	42
Obr. 6 Symbol považského múzea[23].....	43
Obr. 7 Štátny komorný orchester na vystúpení vo Viedni[7]	44
Obr. 8 Mestské kúpalisko[8].....	44
Obr. 9 Mestský krytý bazén [8]	44
Obr. 10 Kostol svätej Trojice[23]	45
Obr. 11 Budatínsky zámok[23].....	45

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1 Postavenie mesta Žilina v rámci SR, kraja a okresu v počte obyvateľov[26].....	29
Tab. 2 Pohyb obyvateľstva v meste Žilina[26].....	30
Tab. 3 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia, veku a rodinného stavu [26]	33
Tab. 4 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia, veku a rodinného stavu [26]	35
Tab. 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva [26].....	37
Tab. 6 Domy a byty vo vlastníctve[26]	40
Tab. 7 Vybavenie domácností[26].....	41
Tab. 8 SWOT analýza demografického vývoja.....	42
Tab. 9 SWOT analýza kultúry a pamiatok	46
Tab. 10 Rozdelenie škôl v Žiline[26]	48
Tab. 11 Fakulty Žilinskej univerzity[9].....	49
Tab. 12 Rozdelenie sociálnych služieb[25]	50
Tab. 13 Maloobchodná sieť[26]	51
Tab. 14 Počet finančných zariadení[26]	51
Tab. 15 Športové zariadenia[8].....	52
Tab. 16 SWOT analýza infraštruktúry.....	54
Tab. 17 SWOT analýza dopravy.....	56
Tab. 18 SWOT analýza cestovného ruchu.....	59
Tab. 19 SWOT analýza priemyslu a hospodárstva.....	67
Tab. 20 Porovnanie priemernej mesačnej mzdy na SR a Žiline[26]	68
Tab. 21 Rozdelenie počtu zamestnancov podľa odvetvia v Žiline[26]	69
Tab. 22 Miera nezamestnanosti a počet voľných pracovných miest[26]	70
Tab. 23 SWOT analýza trhu práce.....	71
Tab. 24 Rozpočet mesta za roky 2007 a 2008[16]	73
Tab. 25 Schválený rozpočet mesta v rokoch 2009 a 2010[16].....	74
Tab. 26 Index cien [10].....	84
Tab. 27 Odhadované náklady na výstavbu cyklotrasy [9].....	85